Question Paper Booklet Number (Candidate to enter and bubble this number in the OMR Answer Sheet)	R	
	Signature of the invigilator (to be obtained by the candidate)	Hall Ticket Number (To be filled by the candidate below)

Duration : ***150*** *Minutes* *Max. Marks :* ***150***

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

1. CANDIDATE SHOULD READ ALL THE INSTRUCTIONS PRINTED ON THE QUESTION PAPER BOOKLET BEFORE STARTING TO ANSWER.
2. Candidate shall write the Hall Ticket Number in the box provided on this Question Paper Booklet before opening the SEAL.
3. Candidate should not open the Question Paper Booklet SEAL, until the indication is given by the invigilator to start answering.
4. On opening the Question Paper Booklet SEAL and before entering the Question Paper Booklet Number on the OMR Answer Sheet ensure that the Question Paper Booklet contains all the 150 multiple choice questions printed on it. If there are any defects like missing papers, missing questions, improper print, please ask the invigilator for replacement of the Question Paper Booklet immediately.
5. Only after satisfying that the Question Paper Booklet is in full shape, the candidate shall enter the Question Paper Booklet Number on the OMR Answer Sheet.
6. Each question is followed by 4 choices : (1),(2),(3)and (4). Candidate has to select only one answer choice and darken the appropriate circle for that question in the OMR Answer Sheet. If more than one circle is darkened for any question, it will be considered as invalid.
7. Candidate has to obtain the signature of the invigilator in the appropriate box provided on the Question Paper Booklet.
8. Rough work should be done only in the space provided for that purpose in the Question Paper Booklet. No other loose sheet of paper will be allowed into the Examination hall.
9. Do not mark answer choices on the Question Paper Booklet. The digital copy of each candidate's answered OMR Answer Sheet will be made available in the candidate's login in due course.
10. The Question Paper Booklet is printed bilingually. viz., English/Telugu or English/Urdu. In case of any discrepancy between English and Telugu or between English and Urdu versions, English version shall be treated as final. If appropriate word for any English word is not found in Telugu or Urdu, it would be transliterated.
11. Candidate should not leave the Examination hall until the completion of the examination time.
12. Candidate should not leave the Examination hall without giving the biometric attendance. If any candidate does not give his/her biometric attendance, his/her OMR Answer Sheet would not be evaluated.
13. Before leaving the Examination hall, the candidate should hand over the OMR Answer Sheet to the invigilator failing which Criminal Prosecution will be initiated as per law, besides rejecting the candidature for this examination.
14. Candidates are permitted to take away the Question Paper Booklet with them after completion of the examination and it should be preserved till the declaration of results.

అభ్యర్థులకు సూచనలు

1. అభ్యర్థులు సమాధానాలను గుర్తించి వృత్తాలను నింపే ముందే ప్రశ్నాపత్రం లోని సూచనలన్నిటిని తప్పనిసరిగా చదువవలెను.
2. అభ్యర్థులు తమ హాల్ టికెట్ సంఖ్యను ప్రశ్నపత్రము పై నిర్దేశిత స్థలములో సీల్ తెరవకముందే పూరించవలెను.
3. అభ్యర్థులు సీలు చేయబడిన ప్రశ్నాపత్రాలను ఇన్విజిలేటర్ ఆదేశాలు జారీ చేయునంత వరకు తెరవకూడదు.
4. ప్రశ్నపత్రము యొక్క సీల్ తొలగించిన వెంటనే మరియు OMR సమాధాన పత్రములో ప్రశ్నాపత్రం నెంబర్ ను నింపకముందే అందులోని 150 ప్రశ్నలు, వాటికిచ్చిన ఇచ్చికాలు అన్నీ సరిగ్గా ముద్రింపబడ్డాయో లేదో జాగ్రత్తగా పరిశీలించండి. ఏవైనా పేజీలు లేకపోయినా లేదా సరిగా ముద్రింపబడకపోయినా వెంటనే ఇన్విజిలేటర్ ను సంప్రదించి మరియొక ప్రశ్నపత్రాన్ని పొందగలరు.
5. ప్రశ్నపత్రము లోని అన్ని పేజీలు పూర్తిగా మరియు సరిగా ఉన్నవని నిర్ధారించుకున్న తరువాతే OMR సమాధాన పత్రము నందు నిర్దేశించిన స్థలములో ప్రశ్నపత్రము యొక్క బుక్ లెట్ సంఖ్య పూరించవలెను.
6. ప్రతి ప్రశ్నకు నాలుగు ఐచ్చికాలు అనగా (1), (2), (3) మరియు (4) ఇవ్వబడ్డాయి. అందులో ఒక సమాధానమును మాత్రమే OMR సమాధాన పత్రములో ఎన్నుకొని దానికి సంబంధించిన వృత్తాన్ని మాత్రమే నింపవలెను. ఒక ప్రశ్నకు ఒకటికంటే ఎక్కువ వృత్తాలను నింపినచో ఆ ప్రశ్న చెల్లనిదిగా పరిగణించబడుతుంది.
7. ప్రశ్నపత్రము పై నిర్దేశింపబడిన స్థలములో ఇన్విజిలేటర్ సంతకము పొందవలెను.
8. ప్రశ్నపత్రము లో నిర్దేశింపబడిన స్థలమును మాత్రమే చిత్తు పని (rough work) కొరకు ఉపయోగించవలెను. పరీక్షా గదిలోకి విడి కాగితములను అనుమతించబడవు.
9. సమాధాన ఐచ్చికాలను ప్రశ్నాపత్రము పై గుర్తు పెట్టడం అనుమతించబడదు. పరీక్షకు హాజరైన ప్రతి అభ్యర్థి OMR సమాధాన పత్రము యొక్క డిజిటల్ స్కాన్ కాపీని అభ్యర్థి లాగిన్ లో తగిన సమయంలో అందుబాటులో ఉంచబడును.
10. ప్రశ్న పత్రము రెండు భాషలలో (ఇంగ్లీష్/తెలుగు, ఇంగ్లీష్/ఉర్దూ) ముద్రింపబడినది. ప్రశ్నాపత్రము నందు ఇంగ్లీష్‌వర్షన్ మరియు తెలుగు/ఉర్దూవర్షన్‌ల మధ్య ఏదైనా వ్యత్యాసం ఉంటే, ఇంగ్లీష్‌వర్షన్‌లో ఉన్నదే సరియైనది గా పరిగణించబడుతుంది. ఏదైనా ఇంగ్లీష్ పదానికి సరైన తెలుగు లేదా ఉర్దూ పదము లేనిచో, ఇంగ్లీష్ పదమునే తెలుగు/ఉర్దూ లలో వ్రాయబడును.
11. పరీక్ష పూర్తయ్యే వరకు అభ్యర్థి పరీక్ష గదిని విడిచి వెళ్ళటానికి అనుమతించబడదు.
12. బయోమెట్రిక్ అటెండెన్స్ ఇవ్వకుండా అభ్యర్థి పరీక్షా గదిని వదిలి వెళ్ళడానికి అనుమతించబడదు. ఒకవేళ అలా వెళ్ళినట్లయితే OMR సమాధాన పత్రము మూల్యాంకనం చేయబడదు.
13. అభ్యర్థులు తప్పనిసరిగా OMR సమాధాన పత్రమును తిరిగి ఇచ్చివేయవలెను లేనిచో క్రిమినల్ ప్రాసిక్యూషన్ చేయడం తో పాటు అభ్యర్థి యొక్క అభ్యర్థిత్వం రద్దు చేయబడును.
14. పరీక్ష అనంతరం ప్రశ్నా పత్రాన్ని అభ్యర్థులు తమ వెంట తీసుకొని వెళ్ళవచ్చు. పరీక్ష ఫలితాలను వెల్లడించేవరకు తమ వద్ద ప్రశ్న పత్రాన్ని భద్ర పరచు కోవలెను.

1. Which of the following statements is/are correct in relation to the infant and neonatal mortality rates in India as per the National Family Health Survey (NFHS)–5 (2019–21) ?

A. Infant mortality rate (IMR) decreased when compared to National Family Health Survey (NFHS) – 4 (2015–16).

B. Neonatal mortality rate (NNMR) decreased when compared to NFHS – 4 (2015–16).

Choose the correct answer :

(1) A only (2) B only (3) Both A and B (4) Neither A nor B

జాతీయ కుటుంబ ఆరోగ్య సర్వే (NFHS)–5 (2019–21) ప్రకారం శిశు మరియు నవజాత శిశు మరణాల రేట్లకు సంబంధించి కింది వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి సరైనది/వి ?

A. జాతీయ కుటుంబ ఆరోగ్య సర్వే (NFHS) – 4 (2015–16) తో పోల్చినప్పుడు శిశు మరణాల రేటు (IMR) తగ్గింది.

B. జాతీయ కుటుంబ ఆరోగ్య సర్వే (NFHS) – 4 (2015–16) తో పోల్చినప్పుడు నవజాత శిశు మరణాల రేటు (NNMR) తగ్గింది.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A మాత్రమే (2) B మాత్రమే (3) A మరియు B రెండూ (4) A మరియు B రెండూ కావు

2. Which of the following statements are true in relation to India's population ?

A. Sex ratio of population is expressed as number of females per 1000 males.

B. If sex ratio of population is more than thousand, it is called unfavourable sex ratio.

C. The sex ratio of population in India in 2011 was less than 1000.

Choose the correct answer :

(1) A and B only (2) A and C only

(3) B and C only (4) A, B and C

భారతదేశ జనాభాకు సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏవి ఒప్పు ?

A. ప్రతి 1000 మంది పురుషులకు ఉన్న స్త్రీల సంఖ్య రూపంలో జనాభా లింగ నిష్పత్తి (sex ratio) ని తెలియజేస్తారు.

B. జనాభా లింగ నిష్పత్తి వెయ్యి కంటే ఎక్కువగా ఉంటే, దానిని ప్రతికూల లింగ నిష్పత్తి అంటారు.

C. 2011 లో భారతదేశ జనాభా లింగ నిష్పత్తి 1000 కంటే తక్కువగా ఉంది.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A మరియు B మాత్రమే (2) A మరియు C మాత్రమే

(3) B మరియు C మాత్రమే (4) A, B మరియు C

3. In which of the following years was the National Population Policy announced in India ?

(1) 2014 (2) 2016 (3) 2000 (4) 2020

భారతదేశంలో జాతీయ జనాభా విధానాన్ని కింది వాటిలో ఏ సంవత్సరంలో ప్రకటించారు ?

(1) 2014 (2) 2016 (3) 2000 (4) 2020

4. The total fertility rate (TFR) in India during 2015–16 as per the National Family Health Survey (NFHS)–4 was nearly :

(1) 1·6 (2) 1·9 (3) 2·2 (4) 2·5

జాతీయ కుటుంబ ఆరోగ్య సర్వే (NFHS) – 4 ప్రకారం 2015–16 లో భారతదేశంలో మొత్తం సంతానోత్పత్తి రేటు (TFR) దాదాపు :

(1) 1·6 (2) 1·9 (3) 2·2 (4) 2·5

5. Which of the following statements is/are true in relation to crude death rate (CDR) of India's population ?

A. During 2014–19, the crude death rate was less than 7.

B. During 2006–11, the crude death rate was more than 7.

Choose the correct answer :

(1) A only (2) B only (3) Both A and B (4) Neither A nor B

భారతదేశ జనాభా యొక్క ముతక (crude) మరణాల రేటు (CDR) కు సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి ఒప్పు ?

A. 2014–19 మధ్య ముతక మరణాల రేటు 7 కంటే తక్కువగా ఉంది.

B. 2006–11 మధ్య ముతక మరణాల రేటు 7 కంటే ఎక్కువగా ఉంది.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A మాత్రమే (2) B మాత్రమే (3) A మరియు B రెండూ (4) A మరియు B రెండూ కావు

6. The rate of natural population growth in India had been steadily declining since the early 1980s, despite an increase in absolute number of population, owing to :

(1) The falling of birth rate was faster than death rate.

(2) The falling of birth rate was slower than death rate.

(3) The increase of birth rate was faster than death rate.

(4) The increase of birth rate and death rate was almost same.

జనాభా సంఖ్యలో పెరుగుదల ఉన్నప్పటికీ, 1980ల ప్రారంభం నుండి భారతదేశంలో సహజ జనాభా పెరుగుదల రేటు క్రమంగా తగ్గుతూ వచ్చింది. అందుకు గల కారణం ఏమంటే :

(1) మరణాల రేటు కంటే వేగంగా జననాల రేటు తగ్గడం.

(2) మరణాల రేటు కంటే నెమ్మదిగా జననాల రేటు తగ్గడం.

(3) మరణాల రేటు కంటే వేగంగా జననాల రేటు పెరగడం.

(4) జననాల రేటు, మరణాల రేటు దాదాపు ఒకే విధంగా ఉండడం.

7. Which of the following schemes are implemented in India to reduce population growth ?

A. Accredited Social Health Activist (ASHA) scheme

B. Scheme for provision of Pregnancy Testing Kits

C. Mission Parivar Vikas

D. Clinical Outreach Teams (COT) scheme

Choose the correct answer :

(1) A and C only (2) B and D only

(3) A, C and D only (4) A, B, C and D

భారతదేశంలో జనాభా పెరుగుదలను తగ్గించడానికి క్రింది పథకాలలో ఏవి అమలు చేయబడ్డాయి ?

A. గుర్తింపు పొందిన సామాజిక ఆరోగ్య కార్యకర్త పథకం (ASHA పథకం)

B. గర్భ పరీక్ష కిట్‌ల ఏర్పాటు పథకం

C. మిషన్ పరివార్ వికాస్

D. క్లినికల్ ఔట్రీచ్ టీమ్స్ (COT) పథకం

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A మరియు C మాత్రమే (2) B మరియు D మాత్రమే

(3) A, C మరియు D మాత్రమే (4) A, B, C మరియు D

8. Arrange the following states in descending order based on their population in 2011 (as per Census 2011) :

A. Bihar B. Tamil Nadu C. Maharashtra

D. Uttar Pradesh E. Karnataka

Choose the correct answer :

(1) A, B, D, C, E (2) D, B, C, A, E

(3) E, C, D, B, A (4) D, C, A, B, E

2011 లో ఆయా రాష్ట్రాల జనాభా (2011 జనాభా లెక్కల ప్రకారం) ఆధారంగా క్రింది రాష్ట్రాలను అవరోహణా క్రమంలో అమర్చుము :

A. బీహార్ B. తమిళనాడు C. మహారాష్ట్ర

D. ఉత్తర ప్రదేశ్ E. కర్ణాటక

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A, B, D, C, E (2) D, B, C, A, E

(3) E, C, D, B, A (4) D, C, A, B, E

9. Match the following demographic indicators of India with their rates :

Demographic indicator		*Rate*
A. Infant Mortality Rate in 2020	I.	23·7
B. Birth Rate in 2020	II.	6·0
C. Death Rate in 2020	III.	28·0
	IV.	19·5

Choose the correct answer :

(1) A-II; B-I; C-III
(2) A-IV; B-II; C-I
(3) A-III; B-I; C-II
(4) A-III; B-IV; C-II

క్రింది భారతదేశ జనాభాపరమైన సూచీలను వాటి రేట్లతో జతపరచుము :

జనాభాపరమైన సూచీ		*రేటు*
A. 2020 లో శిశు మరణాల రేటు	I.	23·7
B. 2020 లో జననాల రేటు	II.	6·0
C. 2020 లో మరణాల రేటు	III.	28·0
	IV.	19·5

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A-II; B-I; C-III
(2) A-IV; B-II; C-I
(3) A-III; B-I; C-II
(4) A-III; B-IV; C-II

10. As per 2011 population census, match the following states with their respective population :

Name of the State		*Population (in lakhs) (approximately)*
A. Nagaland	I.	30
B. Arunachal Pradesh	II.	11
C. Mizoram	III.	20
D. Meghalaya	IV.	14

Choose the correct answer :

(1) A-II; B-I; C-IV; D-III
(2) A-IV; B-III; C-I; D-II
(3) A-III; B-IV; C-II; D-I
(4) A-I; B-II; C-III; D-IV

2011 జనాభా లెక్కల ప్రకారం, క్రింది రాష్ట్రాలను వాటి జనాభాతో జతపరుచుము :

రాష్ట్రం పేరు		*జనాభా (లక్షల్లో) (సుమారుగా)*
A. నాగాలాండ్	I.	30
B. అరుణాచల్ ప్రదేశ్	II.	11
C. మిజోరామ్	III.	20
D. మేఘాలయ	IV.	14

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A-II; B-I; C-IV; D-III
(2) A-IV; B-III; C-I; D-II
(3) A-III; B-IV; C-II; D-I
(4) A-I; B-II; C-III; D-IV

11. In the national income accounting concepts, any excess of tax revenue over government spending is called :

(1) Public goods
(2) Public deficit
(3) Public saving
(4) Public expenditure

జాతీయాదాయ అకౌంటింగ్ భావనలలో, ప్రభుత్వ వ్యయం కంటే అధికంగా ఉన్న పన్ను రాబడిని ఏమని పిలుస్తారు ?

(1) పబ్లిక్ వస్తువులు
(2) ప్రభుత్వ లోటు
(3) ప్రభుత్వ పొదుపు
(4) ప్రభుత్వ వ్యయం

12. Which of the following is ***not*** a component of total demand for domestic income/output ?

(1) Consumption spending by households

(2) Investment spending by business firms

(3) Government purchases of goods and services

(4) Net borrowings from other countries

క్రింది వాటిలో ఏది దేశీయ ఆదాయం/ఉత్పత్తి యొక్క మొత్తం దేశీయ డిమాండ్ లో ఒక భాగం ***కాదు*** ?

(1) కుటుంబాల వినియోగ వ్యయం

(2) వ్యాపార సంస్థల పెట్టుబడి వ్యయం

(3) ప్రభుత్వం యొక్క వస్తువులు మరియు సేవల కొనుగోళ్లు

(4) ఇతర దేశాల నుండి నికర ఋణాలు

13. What is the term used in national income accounting when depreciation charges are deducted from a country's Gross Domestic Product ?

(1) Net National Product (2) Net Domestic Product

(3) Real Net Domestic Product (4) National Income at constant prices

దేశం యొక్క స్థూల దేశీయోత్పత్తిలో నుండి తరుగుదలను తీసివేయగా మిగిలిన దానిని జాతీయాదాయ అకౌంటింగులో ఏమని పిలుస్తారు ?

(1) నికర జాతీయ ఉత్పత్తి (2) నికర దేశీయ ఉత్పత్తి

(3) వాస్తవిక నికర దేశీయ ఉత్పత్తి (4) స్థిర (నిలకడ) ధరలలో జాతీయ ఆదాయం

14. Which of the following statements is/are true in relation to the concepts of personal and disposable incomes ?

A. The consumption expenditure + savings of an individual is equal to disposable income of an individual.

B. If the personal taxes are added to disposable income of an individual, we get personal income.

Choose the correct answer :

(1) A only (2) B only (3) Both A and B (4) Neither A nor B

వ్యక్తిగత మరియు వ్యయార్హ ఆదాయ భావనలకు సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి ఒప్పు ?

A. ఒక వ్యక్తి యొక్క వినియోగ వ్యయం + పొదుపు ఆ వ్యక్తి యొక్క వ్యయార్హ ఆదాయానికి సమానం.

B. వ్యక్తిగత పన్నులను ఒక వ్యక్తి యొక్క వ్యయార్హ ఆదాయానికి జోడిస్తే, మనకు వ్యక్తిగత ఆదాయం వస్తుంది.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A మాత్రమే (2) B మాత్రమే (3) A మరియు B రెండూ (4) A మరియు B రెండూ కావు

15. Who were the chairman and members of the National Income Committee set up in 1949 by the Government of India ?

(1) V.K.R.V. Rao as the chairman and P.C. Mahalanobis and D.R. Gadgil as the members.

(2) P.C. Mahalanobis as the chairman and D.R. Gadgil and V.K.R.V. Rao as the members.

(3) D.R. Gadgil as the chairman and Dadabhai Naoroji and P.C. Mahalanobis as the members.

(4) Dadabhai Naoroji as the chairman and V.K.R.V. Rao and P.C. Mahalanobis as the members.

1949 లో భారత ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసిన జాతీయ ఆదాయ కమిటీ యొక్క చైర్మన్ మరియు సభ్యులు ఎవరు ?

(1) చైర్మన్ గా వి.కె.ఆర్.వి. రావ్ మరియు సభ్యులుగా పి.సి. మహలనోబిస్ మరియు డి.ఆర్. గాడ్గిల్.

(2) చైర్మన్ గా పి.సి. మహలనోబిస్ మరియు సభ్యులుగా డి.ఆర్. గాడ్గిల్ మరియు వి.కె.ఆర్.వి. రావ్.

(3) చైర్మన్ గా డి.ఆర్. గాడ్గిల్ మరియు సభ్యులుగా దాదాభాయి నౌరోజీ మరియు పి.సి. మహలనోబిస్.

(4) చైర్మన్ గా దాదాభాయి నౌరోజీ మరియు సభ్యులుగా వి.కె.ఆర్.వి. రావ్ మరియు పి.సి. మహలనోబిస్.

16. Which of the following statements are true in relation to national income in India ?

A. The first official estimates of national income were prepared by the Ministry of Statistics, Programme Implementation.

B. The first official estimates of national income were prepared with base year 1948–49 at constant prices.

C. The estimates of national income published in 1956 were known as the conventional series.

D. National income under the title conventional series was published till 1976.

Choose the correct answer :

(1) A, B and C only (2) B and C only

(3) A and D only (4) A, C and D only

భారతదేశ జాతీయాదాయానికి సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏవి ఒప్పు ?

A. మొట్ట మొదటి జాతీయాదాయ అంచనాలను గణాంక, పథకాల అమలు మంత్రిత్వ శాఖ తయారు చేసింది.

B. మొట్ట మొదటి అధికారిక జాతీయాదాయ అంచనాలను 1948–49 ఆధార సంవత్సరంతో తయారు చేశారు.

C. 1956 లో ప్రచురించిన జాతీయాదాయ అంచనాలను సంప్రదాయ శ్రేణి (conventional series) అని పిలుస్తారు.

D. సంప్రదాయ శ్రేణి పేరుతో జాతీయాదాయాన్ని 1976వ సంవత్సరం వరకు ప్రచురించటం జరిగింది.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A, B మరియు C మాత్రమే (2) B మరియు C మాత్రమే

(3) A మరియు D మాత్రమే (4) A, C మరియు D మాత్రమే

17. As per the second advance estimate of national income 2022–23 released by the Ministry of Statistics and Programme Implementation of India, arrange the following years in ascending order based on the share of agriculture and allied sectors in gross value added (at current prices) in each year :

A. 2020–21 B. 2021–22 C. 2022–23

Choose the correct answer :

(1) C, A, B (2) B, C, A (3) C, B, A (4) A, C, B

భారత ప్రభుత్వ గణాంక మరియు పథకాల అమలు మంత్రిత్వ శాఖ విడుదల చేసిన రెండవ ముందస్తు జాతీయాదాయ అంచనాలు, 2022–23 ప్రకారం, క్రింది సంవత్సరాల స్థూల విలువ మదింపులో వ్యవసాయ మరియు అనుబంధ రంగాల వాటా (ప్రస్తుత ధరలలో) ఆధారంగా క్రింది సంవత్సరాలను ఆరోహణా క్రమంలో అమర్చుము :

A. 2020–21 B. 2021–22 C. 2022–23

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) C, A, B (2) B, C, A (3) C, B, A (4) A, C, B

18. Arrange the following states in descending order based on per capita net state domestic product of these states (in rupees at current prices 2011–12 series) in the year 2020–21 :

A. Maharashtra B. Gujarat C. Telangana D. Andhra Pradesh

Choose the correct answer :

(1) A, B, D, C (2) C, A, B, D (3) B, D, A, C (4) C, B, A, D

క్రింది రాష్ట్రాలను 2020–21 లో ఆ రాష్ట్రాల తలసరి నికర రాష్ట్ర దేశీయోత్పత్తి (రూపాయలలో మరియు ప్రస్తుత ధరలలో 2011–12 శ్రేణి) ఆధారంగా అవరోహణా క్రమంలో అమర్చుము :

A. మహారాష్ట్ర B. గుజరాత్ C. తెలంగాణ D. ఆంధ్ర ప్రదేశ్

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A, B, D, C (2) C, A, B, D (3) B, D, A, C (4) C, B, A, D

19. Match the following List-I with List-II :

List-I	*List-II*
A. Gross National Product at market prices	I. Net Domestic Product at market prices + Depreciation
B. Net National Product at market prices	II. Gross Domestic Product at market prices – Depreciation
C. Gross Domestic Product at market prices	III. Net National Product at factor cost + Indirect taxes – Subsidies
	IV. Net National Product at market prices + Depreciation

Choose the correct answer :

(1) A-III; B-I; C-II (2) A-IV; B-III; C-I (3) A-II; B-IV; C-III (4) A-I; B-II; C-IV

క్రింది లిస్ట్-I లోని అంశాలను లిస్ట్-II లోని అంశాలతో జతపరచుము :

లిస్ట్-I	*లిస్ట్-II*
A. మార్కెట్ ధరలలో స్థూల జాతీయోత్పత్తి	I. మార్కెట్ ధరలలో నికర దేశీయోత్పత్తి + తరుగుదల
B. మార్కెట్ ధరలలో నికర జాతీయోత్పత్తి	II. మార్కెట్ ధరలలో స్థూల దేశీయోత్పత్తి – తరుగుదల
C. మార్కెట్ ధరలలో స్థూల దేశీయోత్పత్తి	III. ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా నికర జాతీయోత్పత్తి + పరోక్ష పన్నులు – సబ్సిడీలు
	IV. మార్కెట్ ధరలలో నికర జాతీయోత్పత్తి + తరుగుదల

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A-III; B-I; C-II (2) A-IV; B-III; C-I (3) A-II; B-IV; C-III (4) A-I; B-II; C-IV

20. Which of the following statements is/are true in relation to national income ?

A. National income calculated with a base year is known as national income at constant prices.

B. National income estimated at current prices is not inclusive of price changes.

C. During war period, national income is estimated at future prices also.

D. National income divided by total population gives personal income.

Choose the correct answer :

(1) B and C only (2) A only (3) A and D only (4) C and D only

జాతీయాదాయానికి సంబంధించిన క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి ఒప్పు ?

A. ఆధార సంవత్సరంతో అంచనా వేసిన జాతీయాదాయాన్ని స్థిర ధరలలో జాతీయాదాయం అంటారు.

B. ప్రస్తుత ధరలలో అంచనా వేసిన జాతీయాదాయం, ధరలో వచ్చే మార్పులను పరిగణనలోకి తీసుకోదు (not inclusive).

C. యుద్ధ కాలంలో జాతీయాదాయాన్ని భవిష్యత్ ధరలలో కూడా అంచనా వేస్తారు.

D. జాతీయాదాయాన్ని మొత్తం జనాభాతో భాగిస్తే వ్యక్తిగత (వైయక్తిక) ఆదాయం వస్తుంది.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) B మరియు C మాత్రమే (2) A మాత్రమే (3) A మరియు D మాత్రమే (4) C మరియు D మాత్రమే

21. Which of the following is ***not*** the primary goal of the Indian Government's Minimum Support Price Policy, which has been fixed at an incentive level ?

(1) To induce more investment by the farmers in the farm sector.

(2) To enable the poor to buy foodgrains at very low prices.

(3) To motivate farmers to adopt improved crop production technologies.

(4) To enhance production, thereby increasing farmers' income.

క్రింది వాటిలో ఏది ప్రోత్సాహక స్థాయిలో నిర్ణయించిన భారత ప్రభుత్వ కనీస మద్దతు ధర విధానం యొక్క ప్రాథమిక లక్ష్యం (goal) ***కాదు*** ?

(1) వ్యవసాయ రంగంలో కర్షకులు ఎక్కువ పెట్టుబడి పెట్టే విధంగా ప్రేరేపించటం.

(2) అతి తక్కువ ధరల వద్ద పేదలు ఆహార ధాన్యాలను కొనుగోలు చేసేటట్లు చూడటం.

(3) మెరుగైన పంట ఉత్పత్తి సాంకేతికతను కర్షకులు వాడే విధంగా ప్రేరేపించటం.

(4) ఉత్పత్తిని పెంచటం, తద్వారా కర్షకుల ఆదాయాన్ని పెంచటం.

22. As per the final estimates of production of major crops during 2022–23 in India, arrange the following crops in descending order based on estimated production of the given crops :

A. Pulses
B. Oilseeds
C. Maize
D. Coarse cereals

Choose the correct answer :

(1) D, C, A, B
(2) C, B, A, D
(3) D, B, C, A
(4) B, D, C, A

భారతదేశంలో 2022–23 లో ప్రధాన పంటల ఉత్పత్తి యొక్క తుది అంచనాల ప్రకారం, క్రింది పంటలను ప్రతి పంట యొక్క ఉత్పత్తి ఆధారంగా అవరోహణా క్రమంలో అమర్చుము :

A. పప్పు ధాన్యాలు
B. నూనె గింజలు
C. మొక్కజొన్నలు
D. ముతక తృణధాన్యాలు

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) D, C, A, B
(2) C, B, A, D
(3) D, B, C, A
(4) B, D, C, A

23. In India, the total foodgrains production (in lakh metric tonnes) in 2023–24 (second advance estimates) in kharif season was estimated at about :

(1) 1481
(2) 1586
(3) 1542
(4) 1508

భారతదేశంలో 2023–24 (రెండవ ముందస్తు అంచనాలు) ఖరీఫ్ సీజనులో అంచనా వేయబడిన మొత్తం ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తి (లక్ష మెట్రిక్ టన్నులలో) సుమారుగా :

(1) 1481
(2) 1586
(3) 1542
(4) 1508

24. Which of the following statements are true in connection with the production of crops in India in 2021–22 (Fourth Advance Estimates) ?

A. Telangana was the third largest producer of cotton in India in 2021–22.
B. Uttar Pradesh was the largest producer of total foodgrains in India in 2021–22.
C. Telangana was the largest producer of maize in India in 2021–22.
D. Madhya Pradesh was the second largest producer of wheat in India in 2021–22.

Choose the correct answer :

(1) A, B and D only
(2) C and D only
(3) A, B and C only
(4) A, B, C and D

2021–22 (నాల్గవ ముందస్తు అంచనాలు) లో భారతదేశంలో పంటల ఉత్పత్తికి సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏవి సరైనవి ?

A. 2021–22 లో భారతదేశంలో పత్తి ఉత్పత్తిలో తెలంగాణ రాష్ట్రం మూడవ అతి పెద్ద ఉత్పత్తిదారుగా ఉండింది.
B. 2021–22 లో భారతదేశంలో ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తిలో ఉత్తర ప్రదేశ్ అతి పెద్ద ఉత్పత్తిదారుగా ఉండింది.
C. 2021–22 లో భారతదేశంలో తెలంగాణ అతి పెద్ద మొక్కజొన్న ఉత్పత్తిదారుగా ఉండింది.
D. 2021–22 లో భారతదేశంలో గోధుమ ఉత్పత్తిలో మధ్య ప్రదేశ్ రెండవ అతిపెద్ద ఉత్పత్తిదారుగా ఉండింది.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A, B మరియు D మాత్రమే
(2) C మరియు D మాత్రమే
(3) A, B మరియు C మాత్రమే
(4) A, B, C మరియు D

25. Which of the following statements related to agricultural marketing in India are true ?

A. Electronic-National Agricultural Marketing (e-NAM) was launched in 2016.

B. A Central sector scheme named 'Formation and Promotion of 10,000 Farmer Producer Organizations' was launched in 2023.

C. To address the issue of transportation of agricultural produce of farmers, Government of India launched Kisan Rath Mobile App.

D. Through the Agriculture Infrastructure Fund, the Central Government is providing medium term loans only, for post-harvest market infrastructure.

Choose the correct answer :

(1) A and B only (2) B and C only

(3) A, C and D only (4) A and C only

భారతదేశంలో వ్యవసాయ మార్కెటింగ్‌కు సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏవి ఒప్పు ?

A. ఎలక్ట్రానిక్ – నేషనల్ అగ్రికల్చర్ మార్కెటింగ్ (e-NAM) ను 2016 లో ప్రారంభించారు.

B. 'ఫార్మేషన్ అండ్ ప్రమోషన్ ఆఫ్ 10,000 ఫార్మర్ ప్రొడ్యూసర్ ఆర్గనైజేషన్స్' అనే కేంద్ర ప్రభుత్వ పథకాన్ని 2023 లో ప్రారంభించారు.

C. వ్యవసాయదారులకు సంబంధించిన వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల రవాణా సమస్యలను పరిష్కరించటానికి, భారత ప్రభుత్వం కిసాన్ రథ్ మొబైల్ యాప్‌ను ప్రారంభించింది.

D. పంట నూర్పిడి (harvest) తర్వాత అవసరమయ్యే మార్కెట్ మౌలిక వసతుల కొరకు, కేంద్ర ప్రభుత్వం వ్యవసాయ మౌలిక వసతుల నిధి ద్వారా మధ్యకాలిక ఋణాలను మాత్రమే అందిస్తుంది.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A మరియు B మాత్రమే (2) B మరియు C మాత్రమే

(3) A, C మరియు D మాత్రమే (4) A మరియు C మాత్రమే

26. Which of the following statements is/are true in relation to the agriculture sector in India ?

A. For 2022–23, the Central Government fixed the agricultural sector credit target at around ₹ 18·5 lakh crore.

B. Central Government launched income support scheme for farmers through Pradhan Mantri Kisan Samman Nidhi in 2021.

C. Pradhan Mantri Fasal Bima Yojana (PMFBY) was launched by the Central Government to address the problems of high premium rates of insurance for agricultural workers.

D. In 2023–24 Union Budget, around ₹ 2 lakh crore was allocated to the agriculture sector.

Choose the correct answer :

(1) A and B only (2) A only

(3) B and D only (4) C and D only

భారతదేశ వ్యవసాయ రంగానికి సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి ఒప్పు ?

A. 2022–23 సంవత్సరానికి గాను, కేంద్ర ప్రభుత్వం సుమారు 18·5 లక్షల కోట్ల రూపాయలను వ్యవసాయ రంగ పరపతి లక్ష్యంగా నిర్ణయించింది.

B. 2021 లో ప్రధాన మంత్రి కిసాన్ సమ్మాన్ నిధి ద్వారా కేంద్ర ప్రభుత్వం వ్యవసాయదారుల ఆదాయ మద్ధతు పథకాన్ని ప్రారంభించింది.

C. వ్యవసాయ కార్మికుల భీమాకు సంబంధించి ఎక్కువగా ఉన్న ప్రీమియం రేట్ల సమస్యను పరిష్కరించటానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రధానమంత్రి ఫసల్ బీమా యోజన (PMFBY) పథకాన్ని ప్రారంభించింది.

D. 2023–24 కేంద్ర బడ్జెట్‌లో, సుమారు ₹ 2 లక్షల కోట్లను వ్యవసాయ రంగానికి కేటాయించారు.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A మరియు B మాత్రమే (2) A మాత్రమే

(3) B మరియు D మాత్రమే (4) C మరియు D మాత్రమే

27. Which of the following statements are true in relation to irrigation schemes in India ?

A. With an aim to enhance physical access of water on farms and expand cultivable area under assured irrigation, the Central Government launched Pradhan Mantri Krishi Sinchayee Yojana scheme (PMKSY).

B. Har Khet Ko Pani is a major component of PMKSY.

C. Surface Minor Irrigation scheme is a sub-component of Har Khet Ko Pani.

D. PMKSY was launched by the Central Government during 2013–14.

Choose the correct answer :

(1) C and D only (2) A, C and D only

(3) B and D only (4) A, B and C only

భారతదేశంలో నీటి పారుదల పథకాలకు సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏవి ఒప్పు ?

A. వ్యవసాయ భూములకు భౌతికంగా నీళ్ళు అందుబాటులో ఉండే విధంగా చూసి మరియు హామీ ఇవ్వబడిన నీటి పారుదల కింద సాగు విస్తీర్ణం విస్తరించే లక్ష్యంతో, ప్రధాన మంత్రి కృషి సించయీ యోజన (PMKSY) పథకాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రారంభించింది.

B. హర్ ఖేత్ కో పాని అనేది PMKSY లో ఒక ప్రధాన భాగం.

C. ఉపరితల చిన్న నీటి పారుదల పథకం, హర్ ఖేత్ కో పాని పథకం లో ఒక ఉప భాగం.

D. 2013–14 లో కేంద్ర ప్రభుత్వం PMKSY ని ప్రారంభించింది.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) C మరియు D మాత్రమే (2) A, C మరియు D మాత్రమే

(3) B మరియు D మాత్రమే (4) A, B మరియు C మాత్రమే

28. Arrange the following crops in ascending order based on the minimum support prices (in ₹ per quintal) of these crops for kharif marketing season 2023–24 :

A. Jowar – hybrid B. Paddy – common C. Maize D. Ragi

Choose the correct answer :

(1) D, B, C, A (2) C, D, B, A (3) B, C, A, D (4) C, B, A, D

2023–24 ఖరీఫ్ మార్కెటింగ్ కాలంలో కనీస మద్ధతు ధరల (రూపాయలలో ప్రతి క్వింటాలుకు) ఆధారంగా క్రింది పంటలను ఆరోహణా క్రమంలో అమర్చుము :

A. జొన్నలు -హైబ్రిడ్ B. వరి - సాధారణ C. మొక్కజొన్న D. రాగులు

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) D, B, C, A (2) C, D, B, A (3) B, C, A, D (4) C, B, A, D

29. Which of the following statements is/are true in relation to agriculture labour in India (as per the Annual Periodic Labour Force Survey Report 2021–22 and also broad industry division based on National Industrial Classification – 2008) ?

A. Percentage of male workers in agriculture sector was less than the percentage of female agriculture workers.

B. Around 70% of total agriculture workers were female.

Choose the correct answer :

(1) A only (2) B only (3) Both A and B (4) Neither A nor B

వార్షిక ఆవర్తన కార్మిక శక్తి సర్వే నివేదిక 2021–22 మరియు జాతీయ పారిశ్రామిక వర్గీకరణ – 2008 పై ఆధారపడిన విస్తృత పరిశ్రమల విభజన ప్రకారం, భారతదేశంలో వ్యవసాయ కార్మిక శక్తికి సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి ఒప్పు ?

A. వ్యవసాయ రంగంలో పురుష కార్మికుల శాతం మహిళా వ్యవసాయ కార్మికుల శాతం కంటే తక్కువగా ఉంది.

B. సుమారుగా 70% వ్యవసాయ కార్మికులు (workers) మహిళలు.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A మాత్రమే (2) B మాత్రమే (3) A మరియు B రెండూ (4) A మరియు B రెండూ కావు

30. Which of the following statements related to 'One Nation One Ration Card' is/are true ?

A. There is seamless access to rations across India after its launch.

B. Central Government launched the scheme in the year 2016.

Choose the correct answer :

(1) A only (2) B only (3) Both A and B (4) Neither A nor B

'ఒక దేశం ఒక రేషన్ కార్డ్'కు సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏది / ఏవి ఒప్పు ?

A. దీనిని ప్రారంభించిన తర్వాత భారతదేశం మొత్తం మీద రేషన్ కార్డు కలిగిన వారు ఎక్కడినుండైనా రేషన్ పొందటానికి ఇబ్బందులు తొలగిపోయినాయి.

B. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ పథకాన్ని 2016 లో ప్రారంభించింది.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A మాత్రమే (2) B మాత్రమే (3) A మరియు B రెండూ (4) A మరియు B రెండూ కావు

31. Which of the following are the pillars of India's Foreign Trade Policy 2023 ?

A. Ease of doing business

B. Emerging areas

C. Export promotion through collaboration

D. Import substitution

E. Incentive to remission

Choose the correct answer :

(1) A, B, C, D and E (2) A, B, C and E only

(3) B, C and D only (4) A, D and E only

క్రింది వాటిలో భారతదేశ విదేశీ వాణిజ్య విధానం 2023కు గల మూల స్థంభాలు ఏవి ?

A. సులభంగా వ్యాపారం చేయడం

B. ఉద్భవిస్తున్న అంశాలు/ప్రాంతాలు

C. సహకారం ద్వారా ఎగుమతుల పెంపు

D. దిగుమతుల ప్రత్యామ్నాయం

E. ప్రోత్సాహక ఉపశమనం

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A, B, C, D మరియు E (2) A, B, C మరియు E మాత్రమే

(3) B, C మరియు D మాత్రమే (4) A, D మరియు E మాత్రమే

32. In India, the Index of Industrial Production is constructed on :

(1) Yearly basis (2) Quarterly basis

(3) Monthly basis (4) Weekly basis

భారతదేశంలో, పారిశ్రామిక ఉత్పత్తి సూచీ దీని ఆధారంగా నిర్మిస్తారు :

(1) వార్షిక ప్రాతిపదికన (2) త్రైమాసిక ప్రాతిపదికన

(3) నెలవారీ ప్రాతిపదికన (4) వార ప్రాతిపదికన

33. Which of the following is true in relation to National Renewal Fund (NRF) ?

(1) It was set up in 1996.

(2) Its operation period was 5 years only.

(3) Financial assistance from NRF has been provided for the Voluntary Retirement Scheme.

(4) It provides financial assistance to public and private sector employees.

జాతీయ పునరుద్ధరణ నిధి (NRF) కి సంబంధించి క్రింది వాటిలో ఏది ఒప్పు ?

(1) దీనిని 1996 లో ఏర్పాటు చేశారు.

(2) దీని అమలు (operation period) కాలం 5 సంవత్సరాలు మాత్రమే.

(3) జాతీయ పునరుద్ధరణ నిధి నుండి విత్త సహాయాన్ని స్వచ్ఛంద పదవీ విరమణ పథకం కొరకు అందిస్తారు.

(4) ప్రభుత్వ రంగ మరియు ప్రయివేటు రంగ ఉద్యోగులకు ఈ నిధి విత్త సహాయం అందిస్తుంది.

34. Which of the following statements is/are correct with regard to the services sector in India as per 'Economy Survey 2021 – 22' ?

A. Majority of the Gross Domestic Product (GDP) was contributed by the services sector in 2019 – 20.

B. Hotels and tourism are a part of the services sector.

C. Defence and public administration are not a part of the services sector.

Choose the correct answer :

(1) A only (2) B only (3) A and B only (4) A, B and C

'ఎకనమిక్ సర్వే 2021 – 22' ప్రకారం భారతదేశంలో సేవల రంగానికి సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి సరైనవి ?

A. 2019 – 20 లో స్థూల దేశీయోత్పత్తిలో (GDP) ఎక్కువ భాగం సేవల రంగం ద్వారా అందించబడింది.

B. హోటల్స్ మరియు పర్యాటకం సేవల రంగంలో ఒక భాగం.

C. సేవల రంగంలో రక్షణ మరియు ప్రభత్వ పాలన భాగం కావు.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A మాత్రమే (2) B మాత్రమే (3) A మరియు B మాత్రమే (4) A, B మరియు C

35. Which of the following statements is/are true with regard to digital services in India ?

A. Jeevan Pramaan is a biometric enabled digital service for pensioners.

B. The Digital India Programme was launched in 2019.

Choose the correct answer :

(1) A only (2) B only (3) Both A and B (4) Neither A nor B

భారతదేశంలో డిజిటల్ సేవలకు సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి ఒప్పు ?

A. జీవన్ ప్రమాణ్ అనేది పెన్షన్ దారులకు దోహదపడే బయోమెట్రిక్ డిజిటల్ సేవ.

B. డిజిటల్ ఇండియా పథకాన్ని 2019 లో ప్రారంభించారు.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A మాత్రమే (2) B మాత్రమే (3) A మరియు B రెండూ (4) A మరియు B రెండూ కావు

36. Which of the following statements are true in relation to the industrial policy resolutions in India ?

A. In India, the First Industrial Policy Resolution was announced in 1948.

B. In 1948 Industrial Policy Resolution, it was stated that arms and ammunition, atomic energy and railway transport would be the monopoly of the Central Government.

C. Another industrial policy resolution was announced in 1956.

D. In the Second Industrial Policy Resolution, all industries have been classified under five categories.

Choose the correct answer :

(1) B, C and D only (2) A, B and C only

(3) A, B and D only (4) A and D only

భారతదేశంలో పారిశ్రామిక విధాన తీర్మానాలకు సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏవి ఒప్పు ?

A. భారతదేశంలో, మొదటి పారిశ్రామిక విధాన తీర్మానాన్ని 1948 లో ప్రకటించారు.

B. ఆయుధాలు మరియు మందుగుండు, అణుశక్తి మరియు రైల్వే రవాణా కేంద్ర ప్రభుత్వ ఏకస్వామ్యంగా ఉంటాయని 1948 పారిశ్రామిక విధాన తీర్మానంలో చెప్పటం జరిగింది.

C. ఇంకొక పారిశ్రామిక విధాన తీర్మానాన్ని 1956 లో ప్రకటించడం జరిగింది.

D. రెండవ పారిశ్రామిక విధాన తీర్మానంలో పరిశ్రమలన్నింటినీ ఐదు తరగతులుగా వర్గీకరించారు.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) B, C మరియు D మాత్రమే (2) A, B మరియు C మాత్రమే

(3) A, B మరియు D మాత్రమే (4) A మరియు D మాత్రమే

37. Which of the following statements are true in relation to Micro, Small and Medium Enterprises (MSMEs) in India ?

A. Udyam Portal was launched by the Central Government for registration of MSMEs.

B. Samadhaan Portal was launched by the Central Government for filing of grievances by MSMEs.

C. Central Government created a sub-portal within Samadhaan Portal for reporting the dues and monthly payments to MSMEs.

D. With the help of Udyam Portal, in 2021–22, more than 60 lakh MSMEs registered.

Choose the correct answer :

(1) A, B and C only (2) B and D only

(3) A and C only (4) A, C and D only

భారతదేశంలో సూక్ష్మ, చిన్నతరహా మరియు మధ్య తరహా పరిశ్రమలకు (MSMEs) సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏవి ఒప్పు ?

A. MSME ల నమోదు కొరకు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఉద్యమ్ పోర్టల్ (Udyam Portal) ను ప్రారంభించింది.

B. MSME లు తమ ఇబ్బందులను (grievances) తెలియ చేయటానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం సమాధాన్ పోర్టల్ ను ప్రారంభించింది.

C. MSME లు నెలవారీ చెల్లించవలసిన మొత్తాలు మరియు MSME లకు రావలసిన నెలవారీ మొత్తాలను నివేదించటానికి సమాధాన్ పోర్టల్ లో ఒక ఉప పోర్టల్ ను కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసింది.

D. ఉద్యమ్ (Udyam) పోర్టల్ సహాయంతో, 2021–22 కాలంలో, 60 లక్షల కంటే ఎక్కువ MSME లు నమోదు కాబడ్డాయి.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A, B మరియు C మాత్రమే (2) B మరియు D మాత్రమే

(3) A మరియు C మాత్రమే (4) A, C మరియు D మాత్రమే

38. Arrange the following development finance institutions on the basis of their year of establishment :

A. Industrial Development Bank of India (IDBI)

B. Industrial Investment Bank of India (IIBI)

C. Industrial Credit and Investment Corporation of India (ICICI)

D. Industrial Finance Corporation of India (IFCI)

Choose the correct answer :

(1) D, A, B, C (2) C, B, A, D (3) D, C, A, B (4) B, C, D, A

క్రింది అభివృద్ధి విత్త సంస్థలను అవి స్థాపించబడిన సంవత్సరాల ఆధారంగా అమర్చుము :

A. భారత పారిశ్రామిక అభివృద్ధి బ్యాంకు (IDBI)

B. భారత పారిశ్రామిక పెట్టుబడి బ్యాంకు (IIBI)

C. భారత పారిశ్రామిక పరపతి మరియు పెట్టుబడి కార్పొరేషన్ (ICICI)

D. భారత పారిశ్రామిక విత్త కార్పొరేషన్ (IFCI)

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) D, A, B, C (2) C, B, A, D (3) D, C, A, B (4) B, C, D, A

39. Match the following mega clusters with the place of their location :

Mega Cluster		*Location*
A. Jewellery cluster	I.	Bhiwandi
B. Handloom cluster	II.	Chennai
C. Leather cluster	III.	Ludhiana
D. Powerloom cluster	IV.	Mumbai
	V.	Varanasi

Choose the correct answer :

(1) A-IV; B-V; C-II; D-I (2) A-I; B-V; C-IV; D-III

(3) A-IV; B-III; C-V; D-I (4) A-III; B-I; C-II; D-IV

క్రింది మెగా క్లస్టర్లను వాటిని ఏర్పాటు చేసిన ప్రదేశంతో జతపరచండి :

మెగా క్లస్టర్		*ప్రదేశం*
A. జువెలరీ క్లస్టర్	I.	భివాండీ
B. చేనేత క్లస్టర్	II.	చెన్నై
C. లెథర్ (తోలు) క్లస్టర్	III.	లూథియానా
D. పవర్‌లూమ్ క్లస్టర్	IV.	ముంబై
	V.	వారణాసి

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A-IV; B-V; C-II; D-I (2) A-I; B-V; C-IV; D-III

(3) A-IV; B-III; C-V; D-I (4) A-III; B-I; C-II; D-IV

40. Consider the following :

Assertion (A) : The liberalisation of the Indian economy in 1991 unleashed competitive markets.

Reason (R) : Compulsory licensing for the production of certain security and strategic related commodities was one of the salient features of 1991 Industrial Policy Resolution.

Choose the correct answer :

(1) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A).

(2) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation of (A).

(3) (A) is true, but (R) is false.

(4) (A) is false, but (R) is true.

క్రింది వ్యాఖ్యలను పరిగణించండి :

ధృవీకరణ (A) : భారత ఆర్థిక వ్యవస్థలో 1991 లో మొదలైన సరళీకరణ పోటీ మార్కెట్ లకు దారితీసింది.

కారణం (R) : భద్రత మరియు వ్యూహాత్మక సంబంధిత వస్తువుల ఉత్పత్తికి తప్పనిసరిగా లైసెన్స్ తీసుకోవాలి అనేది 1991 పారిశ్రామిక విధాన తీర్మానంలో ఒక ప్రధాన అంశం.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) (A) మరియు (R) రెండూ ఒప్పు మరియు (A) కు (R) సరియైన వివరణ.

(2) (A) మరియు (R) రెండూ ఒప్పు, కాని (A) కు (R) సరియైన వివరణ కాదు.

(3) (A) ఒప్పు, కాని (R) తప్పు.

(4) (A) తప్పు, కాని (R) ఒప్పు

41. Match the following five year plans of India with their objectives/focus :

Five Year Plan	*Objective / Focus*
A. Eleventh Plan	I. Agriculture
B. Ninth Plan	II. Faster and more inclusive growth
C. Fifth Plan	III. Growth with social justice and equality
D. Second Plan	IV. Rapid industrialisation
	V. Removal of poverty

Choose the correct answer :

(1) A-V; B-III; C-I; D-IV

(2) A-II; B-III; C-V; D-IV

(3) A-II; B-V; C-IV; D-III

(4) A-III; B-II; C-V; D-IV

భారతదేశ పంచవర్ష ప్రణాళికలను వాటి ఉద్దేశాలతో/దృష్టి సారించిన అంశాలతో జతపరచండి :

పంచవర్ష ప్రణాళిక	*ఉద్దేశం/దృష్టి సారించిన అంశం*
A. పదకొండవ ప్రణాళిక	I. వ్యవసాయం
B. తొమ్మిదవ ప్రణాళిక	II. త్వరితగతిన మరియు అధిక సమ్మిళిత వృద్ధి
C. ఐదవ ప్రణాళిక	III. సామాజిక న్యాయం, సమానత్వంతో కూడిన వృద్ధి
D. రెండవ ప్రణాళిక	IV. త్వరితగతిన పారిశ్రామికీకరణ
	V. పేదరిక నిర్మూలన

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A-V; B-III; C-I; D-IV

(2) A-II; B-III; C-V; D-IV

(3) A-II; B-V; C-IV; D-III

(4) A-III; B-II; C-V; D-IV

42. Which of the following statements are true in relation to five year plans of India ?

A. First Five Year Plan was launched in 1951.

B. First Five Year Plan was a successful plan.

C. The Third Five Year Plan was a total failure in reaching the targets laid down at the beginning of the Plan.

D. Annual plans were implemented for the period 1965 – 1969.

Choose the correct answer :

(1) A and B only (2) A, C and D only

(3) B and C only (4) A, B and C only

భారతదేశ పంచవర్ష ప్రణాళికలకు సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏవి ఒప్పు ?

A. మొదటి పంచవర్ష ప్రణాళికను 1951 లో ప్రారంభించారు.

B. మొదటి పంచవర్ష ప్రణాళిక ఒక సఫలీకృతమైన ప్రణాళిక.

C. మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళిక ప్రారంభంలో నిర్దేశించిన లక్ష్యాలను సాధించటంలో పూర్తిగా విఫలమైంది.

D. 1965 – 1969 కాలానికి వార్షిక ప్రణాళికలను అమలు పరచటం జరిగింది.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A మరియు B మాత్రమే (2) A, C మరియు D మాత్రమే

(3) B మరియు C మాత్రమే (4) A, B మరియు C మాత్రమే

43. Which of the following statements is/are true in relation to five year plans in India ?

A. For the period 1978–82, Rolling Plan was implemented.

B. The final draft of Fifth Five Year Plan was prepared by Prof. K.N. Raj.

Choose the correct answer :

(1) A only (2) B only (3) Both A and B (4) Neither A nor B

భారతదేశంలో పంచవర్ష ప్రణాళికలకు సంబంధించి క్రింది వాఖ్యలలో ఏది/ఏవి ఒప్పు ?

A. 1978–82 కాలానికి నిరంతర ప్రణాళికను అమలు పరచటం జరిగింది.

B. ఐదవ పంచవర్ష ప్రణాళిక యొక్క అంతిమ ప్రతి (final draft) ని ప్రొ. కె.ఎన్. రాజ్ తయారు చేశాడు.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A మాత్రమే (2) B మాత్రమే (3) A మరియు B రెండూ (4) A మరియు B రెండూ కావు

44. Which of the following statements are true in relation to NITI Aayog ?

A. It was set up in 2015.

B. Prime Minister of India acts as the Chairman of NITI Aayog.

C. It serves as a think tank of the government.

D. NITI Aayog aims to foster co-operative socialism among the states.

Choose the correct answer :

(1) B and C only (2) C and D only

(3) A and D only (4) A, B and C only

నీతి ఆయోగ్‌కు సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏవి ఒప్పు ?

A. దీనిని 2015 లో ఏర్పాటు చేశారు.

B. భారత ప్రధాన మంత్రి నీతి ఆయోగ్‌కు చైర్మన్‌గా వ్యవహరిస్తారు.

C. ప్రభుత్వం యొక్క నిపుణుల సమూహం (think tank) గా నీతి ఆయోగ్ పనిచేస్తుంది.

D. రాష్ట్రాల మధ్య సహకార సామ్యవాదాన్ని పెంపొందించటం నీతి ఆయోగ్ యొక్క ఉద్దేశం.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) B మరియు C మాత్రమే (2) C మరియు D మాత్రమే

(3) A మరియు D మాత్రమే (4) A, B మరియు C మాత్రమే

45. Match the following pillars of NITI Aayog with their relation :

Pillar name	*Relation*
A. Pro-people	I. Involvement of Citizenry
B. Transparency	II. Women in all aspects
C. Equality	III. Opportunity for the youth
D. Participation	IV. Fulfilling societal and individual aspirations
	V. Responsive government

Choose the correct answer :

(1) A-III; B-V; C-I; D-IV

(2) A-II; B-III; C-V; D-I

(3) A-IV; B-V; C-III; D-I

(4) A-I; B-IV; C-III; D-II

క్రింది నీతి ఆయోగ్ స్తంభాల (pillars) ను అవి దేనికి సంబంధించినవో, వాటితో జత పరచుము :

స్తంభం పేరు	*సంబంధం*
A. ప్రజల-అనుకూల	I. పౌరుల భాగస్వామ్యం
B. పారదర్శకత	II. అన్ని అంశాలలో మహిళలు
C. సమానత్వం	III. యువతకు అవకాశం
D. పాల్గొనడం	IV. సామాజిక మరియు వైయక్తిక ఆకాంక్షలు నెరవేర్చటం
	V. ప్రతిస్పందించే ప్రభుత్వం

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A-III; B-V; C-I; D-IV

(2) A-II; B-III; C-V; D-I

(3) A-IV; B-V; C-III; D-I

(4) A-I; B-IV; C-III; D-II

46. Arrange the following deficits as % of GDP related to Union Budget 2022–23 (Budget estimates) in descending order :

A. Revenue deficit

B. Primary deficit

C. Fiscal deficit

D. Effective revenue deficit

Choose the correct answer :

(1) C, D, B, A

(2) A, C, D, B

(3) C, A, B, D

(4) B, A, C, D

2022–23 (బడ్జెట్ అంచనాలు) కేంద్ర బడ్జెట్ అంచనాలకు సంబంధించి స్థూల దేశీయోత్పత్తిలో క్రింది లోటు (deficits) శాతాన్ని అవరోహణా క్రమంలో అమర్చుము :

A. రెవెన్యూ లోటు

B. ప్రాథమిక లోటు

C. ద్రవ్య లోటు (fiscal deficit)

D. సార్థక రెవెన్యూ లోటు

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) C, D, B, A

(2) A, C, D, B

(3) C, A, B, D

(4) B, A, C, D

47. Which of the following is ***not*** a priority of 2023–24 Union Budget ?

(1) Inclusive development

(2) Green growth

(3) Infrastructure and investment

(4) Export promotion

క్రింది వాటిలో ఏది 2023–24 కేంద్ర బడ్జెట్ యొక్క ప్రాధాన్యతాంశం ***కాదు*** ?

(1) సమ్మిళిత అభివృద్ధి

(2) హరిత వృద్ధి

(3) మౌలిక వసతులు మరియు పెట్టుబడి

(4) ఎగుమతుల ప్రోత్సాహం

48. Which of the following statements are ***not*** true in relation to Fiscal Responsibility and Budget Management (FRBM) Act ?

A. The Act became effective from 5th July, 2004.
B. This Act was notified by the government in 2002.
C. This Act stipulated the elimination of revenue deficit by 2014.
D. As per this Act, with the beginning of financial year 2006–07, the annual reduction in fiscal deficit must be at least 0·5%.

Choose the answer :

(1) A, B, C and D (2) B and D only
(3) A and C only (4) B, C and D only

కోశ బాధ్యత మరియు బడ్జెట్ నిర్వహణ (FRBM) చట్టానికి సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏవి ఒప్పు **కావు** ?

A. ఈ చట్టం జూలై 5, 2004 నుండి అమలు (effective) లోకి వచ్చింది.
B. ఈ చట్టాన్ని భారత ప్రభుత్వం 2002 లో ప్రకటించింది (notified).
C. 2014 వరకు రెవెన్యూ లోటు లేకుండా చూడాలని ఈ చట్టంలో నిర్దేశించటం జరిగింది.
D. ఈ చట్టం ప్రకారం, 2006–07 ఆర్థిక సంవత్సరం ప్రారంభంనుండి, ద్రవ్య లోటు (fiscal deficit) లో వార్షిక తగ్గుదల తప్పనిసరిగా కనీసం 0·5% గా ఉండాలి.

సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A, B, C మరియు D (2) B మరియు D మాత్రమే
(3) A మరియు C మాత్రమే (4) B, C మరియు D మాత్రమే

49. Which of the following statements are true in relation to 15th Finance Commission ?

A. For horizontal devolution, income distance criterion was given more than 40% weightage.
B. For horizontal devolution, tax and fiscal efforts were given less than 3% weightage.
C. C. Rangarajan was the Chairman of this Commission.
D. The recommendations of this Commission are applicable from 2022 to 2028.

Choose the correct answer :

(1) A, C and D only (2) A and B only
(3) B, C and D only (4) A, B, C and D

15 వ ఆర్థిక సంఘానికి సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏవి ఒప్పు ?

A. సమాంతర పన్ను పంపిణీకి సంబంధించి, ఆదాయ దూరం ప్రమాణానికి (income distance criterion) 40% కంటే ఎక్కువ ప్రాధాన్యం (weightage) ఇవ్వటం జరిగింది.
B. సమాంతర పన్ను పంపిణీకి సంబంధించి, పన్ను మరియు కోశ ప్రయత్నాలకు 3% కంటే తక్కువ ప్రాధాన్యం ఇవ్వటం జరిగింది.
C. సి. రంగరాజన్ ఈ ఆర్థిక సంఘం యొక్క చైర్మన్‌గా ఉన్నారు.
D. ఈ ఆర్థిక సంఘం యొక్క సిఫారసులు 2022 నుండి 2028 కాలానికి వర్తిస్తాయి.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A, C మరియు D మాత్రమే (2) A మరియు B మాత్రమే
(3) B, C మరియు D మాత్రమే (4) A, B, C మరియు D

50. Arrange the following taxes in ascending order based on own tax revenue composition of India General States Average (2018–21 average) :

A. State goods and services tax (SGST) B. State excise
C. Sales tax D. Motor vehicle tax

Choose the correct answer :

(1) C, D, B, A (2) A, B, C, D (3) D, B, C, A (4) D, A, B, C

భారతదేశ సాధారణ రాష్ట్రాల సగటు స్వంత పన్ను రాబడి (2018–21 సగటు) లో ఈ క్రింది పన్నుల వాటా (composition) ఆధారంగా క్రింది పన్నులను ఆరోహణా క్రమంలో అమర్చుము :

A. రాష్ట్ర వస్తు సేవల పన్ను (SGST) B. రాష్ట్ర ఎక్సైజ్
C. అమ్మకం పన్ను D. మోటారు వాహనాల పన్ను

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) C, D, B, A (2) A, B, C, D (3) D, B, C, A (4) D, A, B, C

51. Based on per capita district domestic product (at constant 2004–05 prices) for the year 2012–13, which of the following districts in Telangana was identified as one of the poorest districts ?
(1) Karimnagar (2) Medak (3) Nizamabad (4) Rangareddy
2012–13 సంవత్సరానికి సంబంధించి (2004–05 స్థిర ధరలలో) తలసరి జిల్లా దేశీయోత్పత్తి ఆధారంగా తెలంగాణలోని క్రింది జిల్లాలలో ఏ జిల్లాను అతి పేద జిల్లాలలో ఒకటిగా గుర్తించటం జరిగింది ?
(1) కరీంనగర్ (2) మెదక్ (3) నిజామాబాద్ (4) రంగారెడ్డి

52. The Human Development Index (HDI) value and rank of Telangana among the states in India in 2011–12 were respectively :
(1) 0·62 and 3 (2) 0·51 and 10 (3) 0·45 and 13 (4) 0·56 and 11
2011–12 లో భారతదేశంలోని రాష్ట్రాలలో తెలంగాణ యొక్క మానవ అభివృద్ధి సూచిక (HDI) విలువ మరియు ర్యాంక్ వరుసగా :
(1) 0·62 మరియు 3 (2) 0·51 మరియు 10 (3) 0·45 మరియు 13 (4) 0·56 మరియు 11

53. On the recommendation of which of the following was the Linguistic Provinces Commission (known as 'Dar Commission') appointed ?
(1) States Reorganisation Committee
(2) Both Houses of the Parliament
(3) Drafting Committee of the Constituent Assembly
(4) Standing Committee of the Parliament
క్రింది వాటిలో దేని సిఫారస్ ల ఆధారంగా, భాషా ప్రయుక్త కమిషన్ (దర్ కమిషన్ అని అంటారు) ను నియమించటం జరిగింది ?
(1) రాష్ట్రాల పునర్ వ్యవస్థీకరణ కమిటీ
(2) పార్లమెంటులోని రెండు సభలు
(3) రాజ్యాంగ పరిషత్ (Constituent Assembly) రచనా కమిటీ
(4) పార్లమెంటు స్టాండింగ్ కమిటీ

54. Which of the following statements is/are true in relation to per capita income of Telangana ?
A. The per capita income of Telangana at current prices has shown an increasing trend during the period 2004–05 to 2013–14.
B. The per capita income of Telangana at constant prices (2004–05 prices) in 2013–14 was more than fifty-five thousand rupees.
Choose the correct answer :
(1) A only (2) B only (3) Both A and B (4) Neither A nor B
తెలంగాణ తలసరి ఆదాయానికి సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి ఒప్పు ?
A. 2004–05 నుండి 2013–14 మధ్య కాలంలో ప్రస్తుత ధరలలో తెలంగాణ తలసరి ఆదాయం పెరిగే ధోరణిని తెలియజేస్తుంది.
B. 2013–14 లో తెలంగాణ తలసరి ఆదాయం స్థిర ధరలో (2004–05 ధరలలో) యాభై ఐదు వేల రూపాయల కంటే ఎక్కువగా ఉంది.
సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :
(1) A మాత్రమే (2) B మాత్రమే (3) A మరియు B రెండూ (4) A మరియు B రెండూ కావు

55. Which of the following statements is/are true in relation to Telangana economy ?
A. For the year 2013–14, the growth rate of gross state domestic product (GSDP) at constant (2004–05) prices was around 5·55% (provisional estimates).
B. For the year 2013–14 (provisional estimates), services sector registered more than 7% growth rate.
Choose the correct answer :
(1) A only (2) B only (3) Both A and B (4) Neither A nor B
తెలంగాణ ఆర్థిక వ్యవస్థకు సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి ఒప్పు ?
A. 2013–14 సంవత్సరానికి గాను, స్థిర ధరలలో (2004–05) స్థూల రాష్ట్ర దేశీయోత్పత్తి (GSDP) వృద్ధి రేటు సుమారు 5·55% (తాత్కాలిక అంచనాలు) గా ఉంది.
B. 2013–14 సంవత్సరానికి గాను, (తాత్కాలిక అంచనాలు) సేవా రంగం 7% కంటే ఎక్కువ వృద్ధి రేటును నమోదు చేసింది.
సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :
(1) A మాత్రమే (2) B మాత్రమే (3) A మరియు B రెండూ (4) A మరియు B రెండూ కావు

56. Which of the following statements are true in relation to the structural composition of gross state domestic product (GSDP) (at constant prices) of Telangana prior to its formation as Telangana state ?

A. In the year 2000–01, the share of agriculture sector was less than 20 percent of GSDP.
B. In the year 2008–09, the share of agriculture in GSDP was less than 15%.
C. In 2003–04, the share of industrial sector in GSDP was more than 25%.
D. During 2002–03 to 2009–10, the services sector share in GSDP was more than 50%.

Choose the correct answer :

(1) C and D only (2) B, C and D only
(3) A and D only (4) A and C only

తెలంగాణ రాష్ట్రంగా అవతరించటానికి ముందు, తెలంగాణ యొక్క స్థూల రాష్ట్ర దేశీయోత్పత్తి (స్థిర ధరలలో) నిర్మాణాత్మక కూర్పుకు సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏవి ఒప్పు ?

A. 2000–01 సంవత్సరంలో, స్థూల రాష్ట్ర దేశీయోత్పత్తిలో వ్యవసాయ రంగం వాటా 20 శాతం కంటే తక్కువగా ఉంది.
B. 2008–09 సంవత్సరంలో, స్థూల రాష్ట్ర దేశీయోత్పత్తిలో వ్యవసాయ రంగం వాటా 15 శాతం కంటే తక్కువగా ఉంది.
C. 2003–04 సంవత్సరంలో, స్థూల రాష్ట్ర దేశీయోత్పత్తిలో పారిశ్రామిక రంగం వాటా 25 శాతం కంటే ఎక్కువగా ఉంది.
D. 2002–03 నుండి 2009–10 కాలంలో, స్థూల రాష్ట్ర దేశీయోత్పత్తిలో సేవా రంగం వాటా 50 శాతం కంటే ఎక్కువగా ఉంది.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) C మరియు D మాత్రమే (2) B, C మరియు D మాత్రమే
(3) A మరియు D మాత్రమే (4) A మరియు C మాత్రమే

57. Which of the following statements are true in relation to marginal holdings in Telangana for the year 2010–11 ?

A. In Adilabad district, marginal holdings accounted for around 50% of total holdings.
B. The proportion of marginal holdings in total holdings in Medak district was around 60%.
C. With respect to more than half of the districts (excluding Hyderabad), the marginal holdings constituted more than 50% of total holdings.
D. For Telangana as a whole, marginal holdings accounted for more than 60% of total holdings.

Choose the correct answer :

(1) A, C and D only (2) B and C only
(3) A and D only (4) A, B, C and D

2010–11 సంవత్సరానికి గాను తెలంగాణలోని ఉపాంత కమతాలకు సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏవి ఒప్పు ?

A. ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో, మొత్తం కమతాలలో ఉపాంత కమతాలు సుమారు 50% గా ఉన్నాయి.
B. మెదక్ జిల్లాలో, మొత్తం కమతాలలో ఉపాంత కమతాల అనుపాతం సుమారు 60% గా ఉంది.
C. సగం కంటే ఎక్కువ జిల్లాలకు సంబంధించి (హైదరాబాద్ మినహాయించి) మొత్తం కమతాలలో ఉపాంత కమతాలు 50% కంటే ఎక్కువగా ఉన్నాయి.
D. తెలంగాణ మొత్తం మీద, మొత్తం కమతాలలో ఉపాంత కమతాలు 60% కంటే ఎక్కువగా ఉన్నాయి.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A, C మరియు D మాత్రమే (2) B మరియు C మాత్రమే
(3) A మరియు D మాత్రమే (4) A, B, C మరియు D

58. Arrange the following in ascending order based on the area under use as percentage of total geographical area of Telangana in 2013–14 :

A. Forest land B. Land put to non-agricultural uses
C. Barren and uncultivable land D. Current fallow land

Choose the correct answer :

(1) A, B, C, D (2) C, A, B, D (3) B, A, D, C (4) C, B, D, A

2013–14 లో తెలంగాణ యొక్క మొత్తం భౌగోళిక విస్తీర్ణంలో క్రింది వాటిని ఉపయోగం క్రింద ఉన్న విస్తీర్ణం శాతం ఆధారంగా ఆరోహణ క్రమంలో అమర్చుము :

A. అటవీ భూమి B. వ్యవసాయేతర ఉపయోగాల క్రింద ఉన్న భూమి
C. బంజరు మరియు వ్యవసాయ యోగ్యం కాని భూమి D. ప్రస్తుత బీడు భూమి

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A, B, C, D (2) C, A, B, D (3) B, A, D, C (4) C, B, D, A

59. Match the following classes of land with the extent of standard holding in Telangana as per Telangana Land Reforms (Ceiling on Agricultural Holdings) Act, 1973 :

Class of Land (Per Annum)	*Extent of Standard Holding (In Acres)*
A. Double crop wet land (Class-A)	I. 20
B. Wet land other than double crop (Class-C)	II. 40
C. Wet land other than double crop (Class-H)	III. 10
D. Double crop wet land (Class-D)	IV. 15

Choose the correct answer :

(1) A-I; B-IV; C-II; D-III (2) A-III; B-I; C-II; D-IV

(3) A-III; B-II; C-I; D-IV (4) A-II; B-I; C-IV; D-III

తెలంగాణ భూసంస్కరణల (వ్యవసాయ కమతాల గరిష్ఠ పరిమితి) చట్టం, 1973 ప్రకారం తెలంగాణలో క్రింది భూమి తరగతిని ప్రామాణిక కమతం విస్తీర్ణంతో జతపరచుము :

భూమి తరగతి (సంవత్సరానికి)	*ప్రామాణిక కమతం విస్తీర్ణం (ఎకరాలలో)*
A. రెండు పంటలు పండే తరి భూమి (తరగతి-A)	I. 20
B. రెండు పంటలు పండే భూమికాని తరి భూమి (తరగతి-C)	II. 40
C. రెండు పంటలు పండే భూమికాని తరి భూమి (తరగతి-H)	III. 10
D. రెండు పంటలు పండే తరి భూమి (తరగతి-D)	IV. 15

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A-I; B-IV; C-II; D-III (2) A-III; B-I; C-II; D-IV

(3) A-III; B-II; C-I; D-IV (4) A-II; B-I; C-IV; D-III

60. Consider the following Assertion (A) and Reason (R) :

Assertion (A) : Vasishta Bhargava Committee was appointed to look into the spending of surplus funds in accordance with the agreements between the representatives of Andhra and Telangana regions.

Reason (R) : Kumar Lalit Committee was appointed to assess the Telangana surplus funds.

Choose the correct answer :

(1) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A).

(2) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation of (A).

(3) (A) is true, but (R) is false.

(4) (A) is false, but (R) is true.

క్రింది ధృవీకరణ (A) మరియు కారణాన్ని (R) గమనించండి :

ధృవీకరణ (A) : ఆంధ్ర మరియు తెలంగాణ ప్రాంత ప్రతినిధుల మధ్య జరిగిన ఒప్పందాల ప్రకారం మిగులు నిధులు ఖర్చుపెట్టటం పరిశీలించటానికి వశిష్ఠ భార్గవ కమిటీని నియమించటం జరిగింది.

కారణం (R) : తెలంగాణ మిగులు నిధులను అంచనా వేయటానికి కుమార్ లలిత్ కమిటీని నియమించటం జరిగింది.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) (A) మరియు (R) రెండూ ఒప్పు మరియు (A) కు (R) సరియైన వివరణ.

(2) (A) మరియు (R) రెండూ ఒప్పు, కాని (A) కు (R) సరియైన వివరణ కాదు.

(3) (A) ఒప్పు, కాని (R) తప్పు.

(4) (A) తప్పు, కాని (R) ఒప్పు.

61. As per Census 2011, in which of the following districts in Telangana was the population sex ratio more in rural areas than in urban areas ?

(1) Khammam (2) Nalgonda (3) Adilabad (4) Mahabubabad

2011 జనాభా లెక్కల ప్రకారం, తెలంగాణలోని క్రింది ఏ జిల్లాలలో జనాభా లింగ నిష్పత్తి పట్టణ ప్రాంతాల కంటే గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఎక్కువగా ఉంది ?

(1) ఖమ్మం (2) నల్గొండ (3) ఆదిలాబాద్ (4) మహబూబాబాద్

62. As per National Family Health Survey–5, the percentage of women (between the age 15 – 49 years) who were literate in 2019–20 in Telangana was around :

(1) Three-fourth (2) Two-third (3) Three-fifth (4) Four-fifth

జాతీయ కుటుంబ ఆరోగ్య సర్వే–5 ప్రకారం, 2019–20 లో తెలంగాణలో మహిళల (15 – 49 సంవత్సరాల మధ్య వయస్సు కలిగినవారు) అక్షరాస్యతా శాతం సుమారుగా :

(1) 3/4 వ వంతు (2) 2/3 వ వంతు (3) 3/5 వ వంతు (4) 4/5 వ వంతు

63. As per National Family Health Survey–5, the Under-Five Mortality Rate (U5MR) in urban areas in Telangana was :

(1) Nearly one-fourth

(2) Less than one-fifth

(3) More than the infant mortality rate (IMR) of rural areas

(4) More than the infant mortality rate (IMR) of Telangana state as a whole

జాతీయ కుటుంబ ఆరోగ్య సర్వే–5 ప్రకారం, తెలంగాణలోని పట్టణ ప్రాంతాలలో ఐదు సంవత్సరాల (U5MR) కంటే తక్కువ వయస్సు వారిలో మరణాల రేటు :

(1) సుమారుగా 1/4 వ వంతు

(2) 1/5 వ వంతు కంటే తక్కువ

(3) గ్రామీణ ప్రాంతాలలోని శిశు మరణాల రేటు (IMR) కంటే ఎక్కువ

(4) తెలంగాణ రాష్ట్రం మొత్తం మీద శిశు మరణాల రేటు (IMR) కంటే ఎక్కువ

64. Which of the following statements is/are true in relation to the population of Telangana state as per the National Family Health Survey–4 ?

A. Population above 15 years of age was around two-third of the total population of Telangana state.

B. Population below 15 years of age was nearly one-fourth of the total population of Telangana state.

Choose the correct answer :

(1) A only (2) B only (3) Both A and B (4) Neither A nor B

జాతీయ కుటుంబ ఆరోగ్య సర్వే–4 ప్రకారం, తెలంగాణ రాష్ట్ర జనాభాకు సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి ఒప్పు ?

A. తెలంగాణ రాష్ట్ర మొత్తం జనాభాలో 15 సంవత్సరాల కంటే ఎక్కువ వయస్సు కలిగిన జనాభా సుమారు 2/3 వ వంతు ఉన్నారు.

B. తెలంగాణ రాష్ట్ర మొత్తం జనాభాలో 15 సంవత్సరాల కంటే తక్కువ వయస్సు కలిగిన జనాభా సుమారు 1/4 వ వంతు ఉన్నారు.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A మాత్రమే (2) B మాత్రమే (3) A మరియు B రెండూ (4) A మరియు B రెండూ కావు

65. Which of the following statements is/are true in relation to the population of Telangana state ?

A. As per the Telangana State Statistical Abstract–2022, the population of Telangana in the year 2031 would be more than five crores.

B. As per the population census 2011, during 2001–2011, the absolute increase in Telangana state's population was less than fifty lakhs.

Choose the correct answer :

(1) A only (2) B only (3) Both A and B (4) Neither A nor B

తెలంగాణ రాష్ట్ర జనాభాకు సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి ఒప్పు ?

A. తెలంగాణ రాష్ట్ర స్టాటిస్టికల్ అబ్‌స్ట్రాక్ట్–2022 ప్రకారం, 2031 వ సంవత్సరంలో తెలంగాణ యొక్క జనాభా ఐదు కోట్ల కంటే ఎక్కువగా ఉంటుంది.

B. 2011 జనాభా లెక్కల ప్రకారం, 2001–2011 కాలంలో, తెలంగాణ రాష్ట్ర జనాభా నిరపేక్ష పెరుగుదల యాభై లక్షల కంటే తక్కువగా ఉంది.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A మాత్రమే (2) B మాత్రమే (3) A మరియు B రెండూ (4) A మరియు B రెండూ కావు

66. Which of the following statements are true in relation to the age structure of the total population of Telangana (as per the Telangana State Statistical Abstract – 2022) ?

A. The population in the age group of 10 – 14 years was around 28·3 lakhs in the year 2021.

B. The population in the age group of 20 – 24 years in the year 2026 would be around 25·4 lakhs.

C. The population in the age group of 40 – 44 years in the year 2031 would be around 32·61 lakhs.

D. The population in the age group of 55 – 59 years in the year 2036 would be 27·8 lakhs.

Choose the correct answer :

(1) C and D only (2) A, B and C only

(3) B and D only (4) A and C only

తెలంగాణ రాష్ట్ర మొత్తం జనాభా యొక్క వయస్సు కూర్పుకు సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏవి ఒప్పు (తెలంగాణ రాష్ట్ర స్టాటిస్టికల్ అబ్‌స్ట్రాక్ట్ – 2022 ప్రకారం) ?

A. 2021 సంవత్సరంలో 10 – 14 సంవత్సరాల వయస్సు కలిగిన జనాభా సుమారు 28·3 లక్షలుగా ఉంది.

B. 2026 సంవత్సరంలో 20 – 24 సంవత్సరాల వయస్సు కలిగిన జనాభా సుమారు 25·4 లక్షలుగా ఉంటుంది.

C. 2031 సంవత్సరంలో 40 – 44 సంవత్సరాల వయస్సు కలిగిన జనాభా 32·61 లక్షలుగా ఉంటుంది.

D. 2036 సంవత్సరంలో 55 – 59 సంవత్సరాల వయస్సు కలిగిన జనాభా 27·8 లక్షలుగా ఉంటుంది.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) C మరియు D మాత్రమే (2) A, B మరియు C మాత్రమే

(3) B మరియు D మాత్రమే (4) A మరియు C మాత్రమే

67. Which of the following statements are true in relation to the male and female population of Telangana (as per the Telangana State Statistical Abstract – 2022) ?

A. In the year 2016, the male population in the age group of 30 – 34 years was less than the female population in the age group of 30 – 34 years.

B. In the year 2021, the male population in the age group of 80+ years was less than the female population in the age group of 80+ years.

C. In the year 2031, the female population in the age group of 65 – 69 years would be more than the male population in the age group of 65 – 69 years.

D. By the year 2036, the sex ratio of children (0 – 4 years) would be favourable.

Choose the correct answer :

(1) B and D only (2) A, B and C only

(3) A, C and D only (4) A and C only

తెలంగాణ రాష్ట్ర పురుషుల మరియు మహిళల జనాభాకు సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏవి ఒప్పు (తెలంగాణ రాష్ట్ర స్టాటిస్టికల్ అబ్‌స్ట్రాక్ట్ – 2022 ప్రకారం) ?

A. 2016 సంవత్సరంలో, 30 – 34 సంవత్సరాల వయస్సుగల పురుషుల జనాభా, 30 – 34 సంవత్సరాల వయస్సుగల మహిళల జనాభా కంటే తక్కువగా ఉంది.

B. 2021 సంవత్సరంలో, 80 సంవత్సరాల కంటే ఎక్కువ వయస్సుగల పురుషుల జనాభా, 80 సంవత్సరాల కంటే ఎక్కువ వయస్సుగల మహిళల జనాభా కంటే తక్కువగా ఉంది.

C. 2031 సంవత్సరంలో, 65 – 69 సంవత్సరాల వయస్సుగల మహిళల జనాభా, 65 – 69 సంవత్సరాల వయస్సుగల పురుషుల జనాభా కంటే ఎక్కువగా ఉంటుంది.

D. 2036 వ సంవత్సరం నాటికి, (0 – 4 సంవత్సరాల) పిల్లల లింగ నిష్పత్తి అనుకూలంగా ఉంటుంది.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) B మరియు D మాత్రమే (2) A, B మరియు C మాత్రమే

(3) A, C మరియు D మాత్రమే (4) A మరియు C మాత్రమే

68. Arrange the following decades in ascending order based on decadal growth rate (%) of population of Telangana :

A. 2001 – 2011 B. 1991 – 2001 C. 1981 – 1991 D. 1971 – 1981

Choose the correct answer :

(1) C, B, D, A (2) B, A, C, D (3) A, B, D, C (4) A, C, B, D

తెలంగాణ జనాభా యొక్క దశాబ్ద వృద్ధి రేటు (%) ఆధారంగా క్రింది దశాబ్దాలను ఆరోహణ క్రమంలో అమర్చుము :

A. 2001 – 2011 B. 1991 – 2001 C. 1981 – 1991 D. 1971 – 1981

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) C, B, D, A (2) B, A, C, D (3) A, B, D, C (4) A, C, B, D

69. Match the following health indicators with the value of each indicator in 2019–20 in relation to Telangana (as per Healthy States, Progressive India, Report on the Ranks of States and Union Territories, Health Index Round–IV, 2019–20, prepared by the NITI Aayog) :

Indicator	*Indicator Value*
A. Neonatal Mortality Rate (NMR)	I. 96·3
B. Under-Five Mortality Rate (U5MR)	II. 63·0
C. Maternal Mortality Rate (MMR)	III. 47·4
D. Institutional deliveries (%)	IV. 30·0
	V. 19·0

Choose the correct answer :

(1) A-I; B-IV; C-II; D-III
(2) A-V; B-IV; C-II; D-I
(3) A-IV; B-III; C-V; D-I
(4) A-V; B-III; C-I; D-II

తెలంగాణకు సంబంధించి క్రింది ఆరోగ్య సూచికలను, 2019–20 లో ప్రతి సూచిక విలువతో జతపరచుము (నీతి ఆయోగ్ తయారు చేసిన ఆరోగ్యవంతమైన రాష్ట్రాలు – పురోగామి భారత్, రాష్ట్రాలు మరియు కేంద్ర పాలిత ప్రాంతాలకు సంబంధించిన ర్యాంకుల మీద నివేదిక, ఆరోగ్య సూచీ రౌండ్ – IV, 2019–20 ప్రకారం) :

సూచిక	*సూచిక విలువ*
A. నవజాత శిశు మరణాల రేటు (NMR)	I. 96·3
B. ఐదు సంవత్సరాల వయస్సు కంటే తక్కువ వయస్సులో మరణాల రేటు (U5MR)	II. 63·0
C. ప్రసూతి మరణాల రేటు (MMR)	III. 47·4
D. సంస్థాగత ప్రసవాలు (%)	IV. 30·0
	V. 19·0

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A-I; B-IV; C-II; D-III
(2) A-V; B-IV; C-II; D-I
(3) A-IV; B-III; C-V; D-I
(4) A-V; B-III; C-I; D-II

70. Consider the following Assertion (A) and Reason (R) in relation to Telangana's Overall Performance – Composite Index Score (as per Healthy States, Progressive India, Health Index Round-IV, 2019–20, prepared by the NITI Aayog) :

Assertion (A) : By 2019–20, Telangana had improved its rank among larger states in relation to overall performance Composite Index Score compared with its overall performance Composite Index Score in 2018–19.

Reason (R) : In 2019–20, the overall performance Composite Index Score of Telangana was around 70.

Choose the correct answer :

(1) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A).
(2) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation of (A).
(3) (A) is true, but (R) is false.
(4) (A) is false, but (R) is true.

తెలంగాణ రాష్ట్రం మొత్తం పని తీరు - మిశ్రమ సూచిక విలువకు సంబంధించిన క్రింది ధృవీకరణ (A) మరియు కారణాన్ని (R) గ్రహించుము (నీతి ఆయోగ్ రూపొందించిన, ఆరోగ్యవంతమైన రాష్ట్రాలు, పురోగామి భారత్, ఆరోగ్య సూచీ రౌండ్ – IV, 2019–20 ప్రకారం) :

ధృవీకరణ (A) : 2019–20 నాటికి, తెలంగాణ 2018–19 లో దాని మొత్తం పనితీరు మిశ్రమ సూచి స్కోర్‌తో పోల్చినప్పుడు మొత్తం పనితీరు మిశ్రమ సూచి స్కోర్‌కు సంబంధించి పెద్ద రాష్ట్రాలలో తన ర్యాంక్‌ను మెరుగుపరుచుకుంది.

కారణం (R) : 2019–20 లో, తెలంగాణ రాష్ట్రం మొత్తం పనితీరు మిశ్రమ సూచీ విలువ సుమారు 70.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) (A) మరియు (R) రెండూ ఒప్పు మరియు (A) కు (R) సరియైన వివరణ.
(2) (A) మరియు (R) రెండూ ఒప్పు, కాని (A) కు (R) సరియైన వివరణ కాదు.
(3) (A) ఒప్పు, కాని (R) తప్పు.
(4) (A) తప్పు, కాని (R) ఒప్పు.

71. Which of the following statements is/are correct with regard to the Rythu Bima scheme that was introduced in 2018 by the Telangana Government ?

A. The age group of farmers eligible to enrol under the scheme is 21 years and above.

B. The insured amount is ₹ 5 lakhs.

C. The scheme is applicable to the farmers who have up to 10 acres of agricultural land.

Choose the correct answer :

(1) A, B and C (2) A and C only

(3) B only (4) A and B only

2018 లో తెలంగాణ ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన రైతు బీమా పథకానికి సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి ఒప్పు ?

A. ఈ పథకం క్రింద నమోదు కావటానికి అర్హత, వ్యవసాయదారుల వయస్సు 21 సంవత్సరాలు మరియు అంత కంటే పైబడి ఉండాలి.

B. బీమా మొత్తం ₹ 5 లక్షలు.

C. 10 ఎకరాల వరకు వ్యవసాయ భూమిని కలిగి ఉన్న వ్యవసాయదారులకు ఈ పథకం వర్తిస్తుంది.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A, B మరియు C (2) A మరియు C మాత్రమే

(3) B మాత్రమే (4) A మరియు B మాత్రమే

72. In which of the following Telangana districts was the Crop Diversification Index Value more in 2021–22 (as per Telangana Socio Economic Outlook – 2023) ?

(1) Vikarabad (2) Wanaparthy (3) Peddapalli (4) Suryapet

ఈ క్రింది తెలంగాణ జిల్లాలలో, 2021–22 లో ఏ జిల్లాలో పంట వైవిధ్యం సూచీ విలువ ఎక్కువగా ఉంది (తెలంగాణ సామాజిక ఆర్థిక ముఖచిత్రం – 2023 ప్రకారం) ?

(1) వికారాబాద్ (2) వనపర్తి (3) పెద్దపల్లి (4) సూర్యాపేట్

73. In which of the following districts was the total area cultivated under paddy crop in Telangana in 2021–22 the highest ?

(1) Yadadri Bhuvanagiri (2) Suryapet

(3) Nizamabad (4) Karimnagar

ఈ క్రింది జిల్లాలలో, 2021–22 లో తెలంగాణలో వరి పంట క్రింద ఉన్న మొత్తం సాగు విస్తీర్ణం ఏ జిల్లాలో అధికంగా ఉంది ?

(1) యాదాద్రి భువనగిరి (2) సూర్యాపేట్

(3) నిజామాబాద్ (4) కరీంనగర్

74. Which of the following statements is/are true in relation to the agriculture and allied sectors in Telangana (Telangana Economy, Government of Telangana, Provisional Estimates 2023) ?

A. Between 2021–22 and 2022–23, the agriculture and allied sectors achieved more than fifteen percent year-on-year growth rate in their gross state value added (at current prices).

B. The gross state value added (at current prices) growth rate of agriculture and allied sectors was around 18% in 2021–22.

Choose the correct answer :

(1) A only (2) B only (3) Both A and B (4) Neither A nor B

తెలంగాణలో వ్యవసాయ మరియు అనుబంధ రంగాలకు సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి ఒప్పు (తెలంగాణ ఎకానమి, తెలంగాణ ప్రభుత్వం, తాత్కాలిక అంచనాలు, 2023 ప్రకారం) ?

A. 2021–22 మరియు 2022–23 మధ్య, వ్యవసాయ మరియు అనుబంధ రంగాలు ఒక్కొక్క సంవత్సరానికి, స్థూల రాష్ట్ర విలువ మదింపులో (ప్రస్తుత ధరలలో) పదిహేను శాతం కంటే ఎక్కువ వృద్ధిని సాధించాయి.

B. 2021–22 లో వ్యవసాయ మరియు అనుబంధ రంగాల స్థూల రాష్ట్ర విలువ మదింపు (ప్రస్తుత ధరలలో) వృద్ధి రేటు సుమారు 18% గా ఉంది.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A మాత్రమే (2) B మాత్రమే (3) A మరియు B రెండూ (4) A మరియు B రెండూ కావు

75. Which of the following statements is/are true in relation to Rythu Bandhu scheme in Telangana ?

A. Rythu Bandhu (Investment Support) scheme was launched in the year 2019.

B. Under this scheme, initially an amount of ₹ 12,000 per acre, per year was given to owners of lands.

Choose the correct answer :

(1) A only (2) B only (3) Both A and B (4) Neither A nor B

తెలంగాణలో రైతు బంధు పథకానికి సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి ఒప్పు ?

A. రైతు బంధు (పెట్టుబడి మద్ధతు) పథకం 2019 సంవత్సరంలో ప్రారంభించబడింది.

B. ఈ పథకం క్రింద, ప్రారంభంలో భూమి యజమానులకు ప్రతి ఎకరాకు, ప్రతి సంవత్సరం ₹ 12,000 ఇవ్వటం జరిగింది.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A మాత్రమే (2) B మాత్రమే (3) A మరియు B రెండూ (4) A మరియు B రెండూ కావు

76. As per the All India Report on Agricultural Census 2015–16, which of the following statements are true in relation to irrigated area in 2015–16 in Telangana ?

A. The gross irrigated area was around 19·59 lakh hectares.

B. The gross unirrigated area was more than the gross irrigated area.

C. The net irrigated area was more than 75% of the gross irrigated area.

D. The net irrigated area was more than the gross unirrigated area.

Choose the correct answer :

(1) B, C and D only (2) A, B and C only

(3) B and D only (4) A, C and D only

2015–16 వ్యవసాయ లెక్కలకు సంబంధించిన ఆల్ ఇండియా నివేదిక ప్రకారం, 2015–16 లో తెలంగాణలో సాగు విస్తీర్ణానికి సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏవి ఒప్పు ?

A. స్థూల సాగు విస్తీర్ణం సుమారు 19·59 లక్షల హెక్టార్లుగా ఉంది.

B. స్థూలంగా సాగులో లేని విస్తీర్ణం, స్థూల సాగు విస్తీర్ణం కంటే ఎక్కువగా ఉంది.

C. నికర సాగు విస్తీర్ణం, స్థూల సాగు విస్తీర్ణంలో 75% కంటే ఎక్కువగా ఉంది.

D. నికర సాగు విస్తీర్ణం, స్థూలంగా సాగులో లేని విస్తీర్ణం కంటే ఎక్కువగా ఉంది.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) B, C మరియు D మాత్రమే (2) A, B మరియు C మాత్రమే

(3) B మరియు D మాత్రమే (4) A, C మరియు D మాత్రమే

77. Which of the following statements related to area under different crops as percentage of gross sown area (in Vanakalam 2021–22) in Telangana (as per Telangana Socio Economic Outlook–2023) are true ?

A. The area under paddy was more than 40%.

B. The area under cotton was more than 30%.

C. The area under maize was more than 8%.

D. The area under soyabean was less than 3%.

Choose the correct answer :

(1) A, C and D only (2) B and C only

(3) A, B and D only (4) A, B, C and D

(తెలంగాణ సామాజిక ఆర్థిక ముఖచిత్రం – 2023 ప్రకారం) తెలంగాణలో (2021–22 వానాకాలంలో) స్థూలంగా విత్తనాలు నాటిన విస్తీర్ణంలో వివిధ పంటల క్రింద ఉన్న విస్తీర్ణం శాతానికి సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏవి ఒప్పు ?

A. వరి పంట క్రింద ఉన్న విస్తీర్ణం 40% కంటే ఎక్కువగా ఉంది.

B. పత్తి పంట క్రింద ఉన్న విస్తీర్ణం 30% కంటే ఎక్కువగా ఉంది.

C. మొక్కజొన్న పంట క్రింద ఉన్న విస్తీర్ణం 8% కంటే ఎక్కువగా ఉంది.

D. సోయా చిక్కుడు పంట క్రింద ఉన్న విస్తీర్ణం 3% కంటే తక్కువగా ఉంది.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A, C మరియు D మాత్రమే (2) B మరియు C మాత్రమే

(3) A, B మరియు D మాత్రమే (4) A, B, C మరియు D

78. Arrange the following years in ascending order based on the contribution of agriculture sector (as percentage) to gross state value added (GSVA) of Telangana at current prices in each of the given years, as per Telangana Socio Economic Outlook – 2023 :

A. 2019–20 (Second Revised Estimate)
B. 2020–21 (First Revised Estimate)
C. 2021–22 (Provisional Estimate)
D. 2022–23 (Provisional Advance Estimate)

Choose the correct answer :

(1) B, C, D, A (2) A, D, C, B (3) A, C, B, D (4) A, B, C, D

తెలంగాణ సామాజిక ఆర్థిక ముఖ చిత్రం – 2023 ప్రకారం, క్రింది సంవత్సరాలలో ప్రస్తుత ధరలలో తెలంగాణ స్థూల రాష్ట్ర విలువ మదింపు (GSVA) లో వ్యవసాయ రంగం వాటా (శాతంలో) ఆధారంగా క్రింది సంవత్సరాలను ఆరోహణా క్రమంలో అమర్చుము :

A. 2019–20 (రెండవ సవరించిన అంచనా)
B. 2020–21 (మొదటి సవరించిన అంచనా)
C. 2021–22 (తాత్కాలిక అంచనా)
D. 2022–23 (తాత్కాలిక ముందస్తు అంచనా)

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) B, C, D, A (2) A, D, C, B (3) A, C, B, D (4) A, B, C, D

79. Which of the following pairs related to size class of land holdings (acres) and the percentage of each size class of land holding in total land holdings in Telangana in 2015–16 (as per the data provided in Telangana State Statistical Abstract – 2022), are correctly matched ?

A. Marginal holdings : Around 69%
B. Small holdings : Around 24%
C. Medium holdings : Around 7%
D. Large holdings : Less than 1%

Choose the correct pairs :

(1) A, B and C only (2) A, B and D only
(3) C and D only (4) B and D only

(తెలంగాణ రాష్ట్ర స్టాటిస్టికల్ అబ్‌స్ట్రాక్ట్ – 2022 లో ఇవ్వబడిన దత్తాంశం ప్రకారం) 2015–16 లో తెలంగాణలో భూకమతాల తరగతి (ఎకరాలలో) మరియు మొత్తం భూకమతాలలో ప్రతి భూకమతం తరగతి శాతానికి సంబంధించిన క్రింది జతలలో ఏవి సరిగా జతచేయబడినాయి ?

A. ఉపాంత కమతాలు : సుమారు 69%
B. చిన్న కమతాలు : సుమారు 24%
C. మధ్యరకం కమతాలు : సుమారు 7%
D. పెద్ద కమతాలు : 1% కంటే తక్కువ

సరైన జతలను ఎంపిక చేయుము :

(1) A, B మరియు C మాత్రమే (2) A, B మరియు D మాత్రమే
(3) C మరియు D మాత్రమే (4) B మరియు D మాత్రమే

80. Consider the following Assertion (A) and Reason (R) (as per Telangana Socio Economic Outlook – 2023) :

Assertion (A) : The total growth rate of gross state value added of agriculture sector in Telangana (at current prices) in 2022–23 (provisional advance estimate) was 16 percent.

Reason (R) : The total growth rate of gross state value added of agriculture sector in Telangana (at current prices) in 2021–22 (provisional estimate) was more than 9 percent.

Choose the correct answer :

(1) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A).
(2) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation of (A).
(3) (A) is true, but (R) is false.
(4) (A) is false, but (R) is true.

(తెలంగాణ సామాజిక ఆర్థిక ముఖచిత్రం – 2023 ప్రకారం), క్రింది ధృవీకరణ (A) మరియు కారణాన్ని (R) పరిగణించుము :

ధృవీకరణ (A) : 2022–23 (తాత్కాలిక ముందస్తు అంచనా) లో తెలంగాణలో వ్యవసాయ రంగం యొక్క స్థూల రాష్ట్ర విలువ మదింపు యొక్క (ప్రస్తుత ధరలలో) మొత్తం వృద్ధి రేటు 16 శాతంగా ఉంది.

కారణం (R) : 2021–22 లో (తాత్కాలిక అంచనా) తెలంగాణ వ్యవసాయ రంగం యొక్క స్థూల రాష్ట్ర విలువ మదింపు యొక్క (ప్రస్తుత ధరలలో) మొత్తం వృద్ధి రేటు 9 శాతం కంటే ఎక్కువగా ఉంది.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) (A) మరియు (R) రెండూ ఒప్పు మరియు (A) కు (R) సరియైన వివరణ.
(2) (A) మరియు (R) రెండూ ఒప్పు, కాని (A) కు (R) సరియైన వివరణ కాదు.
(3) (A) ఒప్పు, కాని (R) తప్పు.
(4) (A) తప్పు, కాని (R) ఒప్పు.

81. Arrange the following subsectors of service sector in ascending order on the basis of their contribution (%) to gross state value added (GSVA) in 2022–23 (provisional estimates) in Telangana as per Telangana Economy, Provisional Estimates, 2023 of Government of Telangana :

A. Financial services

B. Public administration

C. Real estate, ownership of dwelling and professional services

D. Trade, repairs, hotels and restaurants

E. Transport, storage, communication and services related to broadcasting

Choose the correct answer :

(1) C, D, E, A, B (2) B, A, E, D, C (3) B, C, A, D, E (4) D, A, B, E, C

తెలంగాణ ప్రభుత్వపు తెలంగాణ ఎకానమీ, తాత్కాలిక అంచనాలు, 2023 ప్రకారం, 2022–23 (తాత్కాలిక అంచనాలు) లో, తెలంగాణ స్థూల రాష్ట్ర విలువ మదింపులో సేవా రంగం యొక్క ఉపరంగాల వాటా (%) ఆధారంగా క్రింద ఇవ్వబడిన సేవా రంగం యొక్క ఉపరంగాలను ఆరోహణా క్రమంలో అమర్చుము :

A. ఆర్థిక సేవలు

B. ప్రభుత్వ పరిపాలన

C. స్థిరాస్థి, నివాస యాజమాన్యం మరియు వృత్తిపరమైన సేవలు

D. వర్తకం, మరమ్మత్తులు, హోటళ్ళు మరియు ఫలహార శాలలు

E. రవాణా, నిల్వ, కమ్యూనికేషన్ మరియు ప్రసార సంబంధ సేవలు

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) C, D, E, A, B (2) B, A, E, D, C (3) B, C, A, D, E (4) D, A, B, E, C

82. Which of the following are flagship projects of Telangana Industrial Infrastructure Corporation (TGIIC) ?

A. Apparel Weaving Park at Sircilla B. Mega Food Park at Buggapadu

C. Sultanpur's Medical Devices Park D. Industrial Park at Zaheerabad

Choose the correct answer :

(1) A and B only (2) C and D only

(3) A, B and D only (4) A, B, C and D

క్రింది వాటిలో ఏవి తెలంగాణ పారిశ్రామిక మౌలిక వసతుల కార్పొరేషన్ (TGIIC) యొక్క ప్రధాన ప్రాజెక్టులు ?

A. సిరిసిల్ల వద్ద దుస్తులు నేచే పార్క్ B. బుగ్గపాడు వద్ద మెగా ఫుడ్ పార్క్

C. సుల్తాన్‌పూర్ వైద్య పరికరాల పార్క్ D. జహీరాబాద్ వద్ద పారిశ్రామిక పార్క్

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A మరియు B మాత్రమే (2) C మరియు D మాత్రమే

(3) A, B మరియు D మాత్రమే (4) A, B, C మరియు D

83. As per Telangana Socio Economic Outlook–2023, of the total number of persons working in industrial sector in 2020–21 in Telangana, the manufacturing sector has provided employment to around :

(1) 28% (2) 36% (3) 52% (4) 58%

తెలంగాణ సామాజిక ఆర్థిక ముఖచిత్రం–2023 ప్రకారం, తెలంగాణలో 2020–21 లో పారిశ్రామిక రంగంలో పని చేస్తున్న మొత్తం వ్యక్తులలో, తయారీ రంగం సుమారుగా ఎంత శాతం మందికి ఉపాధి కల్పించింది ?

(1) 28% (2) 36% (3) 52% (4) 58%

84. Which of the following statements is/are true in relation to the share (%) of secondary sector in gross state value added (GSVA) of Telangana (as per Telangana Economy, Provisional Estimates – 2023, Government of Telangana) ?

A. The share of secondary sector in GSVA of Telangana was less than 20% (at current prices) in 2022–23 (provisional estimates).

B. The share of secondary sector in GSVA of Telangana (at current prices) in 2021–22 (first revised estimate) was less than its share in GSVA (at current prices) of Telangana in 2018–19.

Choose the correct answer :

(1) A only (2) B only (3) Both A and B (4) Neither A nor B

(తెలంగాణ ఆర్థిక వ్యవస్థ, తాత్కాలిక అంచనాలు – 2023, తెలంగాణ ప్రభుత్వం ప్రకారం) తెలంగాణ రాష్ట్రం యొక్క స్థూల రాష్ట్ర విలువ (GSVA) మదింపులో ద్వితీయ రంగం యొక్క వాటా (%) కు సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏది /ఏవి ఒప్పు ?

A. 2022–23 లో (తాత్కాలిక అంచనాలు) తెలంగాణ రాష్ట్రం యొక్క స్థూల రాష్ట్ర విలువ మదింపులో ద్వితీయ రంగం వాటా 20% (ప్రస్తుత ధరలలో) కంటే తక్కువగా ఉంది.

B. 2021–22 లో (మొదటి సవరించిన అంచనాలు) తెలంగాణ రాష్ట్రం యొక్క స్థూల రాష్ట్ర విలువ మదింపు (ప్రస్తుత ధరలలో) లో ద్వితీయ రంగం వాటా, 2018–19 లో తెలంగాణ రాష్ట్ర యొక్క స్థూల విలువ మదింపు (ప్రస్తుత ధరలలో) లో ద్వితీయ రంగం వాటా కంటే తక్కువగా ఉంది.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A మాత్రమే (2) B మాత్రమే (3) A మరియు B రెండూ (4) A మరియు B రెండూ కావు

85. Which of the following statements is/are true in relation to Information Technology / Information Technology Enabled Services (IT/ITES) initiatives of Telangana Government ?

A. Through the growth in dispersion (GRID) policy, the government provides special incentives to the companies that expand or set up their units within the western part of Hyderabad.

B. The Government of Telangana released its second Information and Communication Technology (ICT) Policy in 2021 to provide various incentives to IT/ITES industry.

Choose the correct answer :

(1) A only (2) B only (3) Both A and B (4) Neither A nor B

తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క సమాచార సాంకేతికత / సమాచార సాంకేతికత ఆధారిత సేవల (IT/ITES) కార్యకలాపాలకు సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి ఒప్పు ?

A. వృద్ధి విస్తృతి (dispersion) విధానం (GRID policy) ద్వారా, హైదరాబాద్ పశ్చిమ ప్రాంతంలో విస్తరించే లేదా ఏర్పాటు చేసే సంస్థలకు ప్రభుత్వం ప్రత్యేక ప్రోత్సాహకాలు అందిస్తుంది.

B. సమాచార సాంకేతికత/సమాచార సాంకేతికత ఆధారిత సేవల పరిశ్రమకు వివిధ ప్రోత్సాహకాలు అందించటానికి తెలంగాణ ప్రభుత్వం రెండవ సమాచార మరియు కమ్యూనికేషన్ సాంకేతికత (ICT) విధానాన్ని 2021 లో విడుదల చేసింది.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A మాత్రమే (2) B మాత్రమే (3) A మరియు B రెండూ (4) A మరియు B రెండూ కావు

86. Which of the following statements are true in relation to tourism circuits in Telangana ?

A. Bogatha Waterfalls are a part of tribal circuit.

B. Akka Mahadevi Caves are a part of heritage circuit.

C. Somasila Reservoir is a part of eco-tourism circuit.

D. Mallur is a part of green tourism circuit.

Choose the correct answer :

(1) A and D only (2) B, C and D only

(3) A and C only (4) A, B, C and D

తెలంగాణలో పర్యాటక ప్రదేశాలకు (circuits) సంబంధించిన క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏవి ఒప్పు ?

A. బొగత జలపాతాలు గిరిజన ప్రదేశం (circuit) లో ఒక భాగం.

B. అక్క మహాదేవి గుహలు వారసత్వ ప్రదేశం (circuit) లో ఒక భాగం.

C. సోమశిల జలాశయం పర్యావరణ-పర్యాటక ప్రదేశంలో (circuit) ఒక భాగం.

D. మల్లూర్ హరిత పర్యాటక ప్రదేశం (circuit) లో ఒక భాగం.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A మరియు D మాత్రమే (2) B, C మరియు D మాత్రమే

(3) A మరియు C మాత్రమే (4) A, B, C మరియు D

87. Which of the following statements are true in relation to power sector in Telangana in 2021–22 (as per Telangana Socio Economic Outlook – 2023) ?

A. The installed capacity of power in Telangana was around eighteen thousand megawatt (MW).
B. In the total installed capacity of power, the thermal energy share was more than 50%.
C. The nuclear energy installed capacity accounts for about 1% of total installed capacity of power.
D. The per capita availability of power was more than three thousand kilowatt hours (kWh).

Choose the correct answer :

(1) A and D only (2) A, B and C only
(3) B, C and D only (4) A, B, C and D

2021–22 సంవత్సరంలో తెలంగాణ విద్యుత్ రంగానికి సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏవి ఒప్పు (తెలంగాణ సామాజిక ఆర్థిక ముఖచిత్రం – 2023 ప్రకారం) ?

A. తెలంగాణలో విద్యుత్ స్థాపిత సామర్థ్యం సుమారుగా పద్దెనిమిది వేల మెగావాట్‌గా (MW) ఉంది.
B. మొత్తం విద్యుత్ స్థాపిత సామర్థ్యంలో, థర్మల్ ఎనర్జీ వాటా 50% కంటే ఎక్కువగా ఉంది.
C. మొత్తం విద్యుత్ స్థాపిత సామర్థ్యంలో, అణువిద్యుత్ (nuclear energy) స్థాపిత సామర్థ్యం వాటా సుమారు 1% గా ఉంది.
D. తలసరి విద్యుత్ లభ్యత మూడు వేల కిలోవాట్ గంటల (kWh) కంటే ఎక్కువగా ఉంది.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A మరియు D మాత్రమే (2) A, B మరియు C మాత్రమే
(3) B, C మరియు D మాత్రమే (4) A, B, C మరియు D

88. Arrange the following in chronological order based on year of launching/setting up of these schemes/academies in Telangana :

A. Amma Vodi Scheme
B. Scheme for Adolescent Girls
C. Tholi Mettu / First Step Scheme
D. Telangana Academy for Skill and Knowledge (TASK)

Choose the correct answer :

(1) D, B, A, C (2) B, A, C, D (3) A, D, C, B (4) B, D, A, C

తెలంగాణలో క్రింది పథకాల/అకాడమీల ప్రారంభం/ఏర్పాటు చేసిన సంవత్సరం ఆధారంగా వాటిని కాలక్రమానుసారంగా అమర్చుము :

A. అమ్మ ఒడి పథకం
B. కౌమార దశలో ఉన్న బాలికల కొరకు పథకం
C. తొలి మెట్టు/మొదటి అడుగు పథకం
D. నైపుణ్యం మరియు జ్ఞానం కొరకు తెలంగాణ అకాడమి (TASK)

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) D, B, A, C (2) B, A, C, D (3) A, D, C, B (4) B, D, A, C

89. Arrange the following schemes implemented by the Telangana Government in chronological order as per their launching months and years :

A. Dharani Portal
B. Telangana Fiber Grid
C. TS-bPASS
D. Mahatma Jyotiba Phule Telangana Backward Classes Welfare Residential Educational Institutions Society
E. Women Entrepreneurs Hub

Choose the correct answer :

(1) B, D, E, C, A (2) D, E, A, C, B (3) D, B, E, A, C (4) C, B, D, E, A

తెలంగాణ ప్రభుత్వం అమలు చేసిన క్రింది పథకాలను వాటిని ప్రారంభించిన నెలలు, సంవత్సరాల ప్రకారం కాలక్రమానుసారంగా అమర్చండి :

A. ధరణి పోర్టల్
B. తెలంగాణ ఫైబర్ గ్రిడ్
C. టిఎస్-బిపాస్ (TS-bPASS)
D. మహాత్మ జ్యోతిబా ఫూలే తెలంగాణ వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమ రెసిడెన్షియల్ విద్యా సంస్థల సొసైటీ
E. మహిళా ఉద్యమదారుల హబ్

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) B, D, E, C, A (2) D, E, A, C, B (3) D, B, E, A, C (4) C, B, D, E, A

90. Which of the following is/are correct with regard to Telangana's industry and service sectors in 2022–23 Provisional Estimates (as per Telangana Economy, Government of Telangana, Provisional Estimates, 2023) ?

Assertion (A) : Industry and service sectors in Telangana together accounted for around 80% of gross state value added (at current prices).

Reason (R) : Manufacturing (a sub-sector of industry) alone accounted for more than 10% of gross state value added (at current prices) in Telangana.

Choose the correct answer :

(1) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A).

(2) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation of (A).

(3) (A) is true, but (R) is false.

(4) (A) is false, but (R) is true.

(తెలంగాణ ఎకానమీ, తెలంగాణ ప్రభుత్వం, 2023 తాత్కాలిక అంచనాల ప్రకారం), 2022–23 తాత్కాలిక అంచనాలలో తెలంగాణ పరిశ్రమల మరియు సేవా రంగాలకు సంబంధించి క్రింది వాటిలో ఏది/ఏవి ఒప్పు ?

ధ్రువీకరణ (A) : తెలంగాణ స్థూల రాష్ట్ర విలువ మదింపులో (ప్రస్తుత ధరలలో) సుమారు 80% పరిశ్రమ మరియు సేవా రంగాల ద్వారా వచ్చింది.

కారణం (R) : తెలంగాణ స్థూల రాష్ట్ర విలువ మదింపు (ప్రస్తుత ధరలలో) లో 10% కంటే ఎక్కువగా ఒక్క తయారి రంగం (పరిశ్రమ యొక్క ఉపరంగం) నుండే వచ్చింది.

సరైన సమాధానం ఎంచుకొనుము :

(1) (A) మరియు (R) రెండూ ఒప్పు మరియు (A) కు (R) సరియైన వివరణ.

(2) (A) మరియు (R) రెండూ ఒప్పు, కాని (A) కు (R) సరియైన వివరణ కాదు.

(3) (A) ఒప్పు, కాని (R) తప్పు.

(4) (A) తప్పు, కాని (R) ఒప్పు.

91. As per Telangana Socio Economic Outlook–2023, Telangana's own tax revenue as a percentage (2018–21 average) of its gross state domestic product (GSDP) was :

(1) One-fourth of GSDP

(2) Less than one-tenth of GSDP

(3) More than one-third of GSDP

(4) One-fifth of GSDP

తెలంగాణ సామాజిక ఆర్థిక ముఖ చిత్రం– 2023 ప్రకారం, తెలంగాణ స్థూల రాష్ట్ర దేశీయ ఉత్పత్తిలో (GSDP) తన సొంత పన్ను రాబడి శాతం (2018–21 సగటు) :

(1) స్థూల రాష్ట్ర దేశీయ ఉత్పత్తిలో 1/4 వ వంతు

(2) స్థూల రాష్ట్ర దేశీయ ఉత్పత్తిలో 1/10 వ వంతు కంటే తక్కువ

(3) స్థూల రాష్ట్ర దేశీయ ఉత్పత్తిలో 1/3 వ వంతు కంటే ఎక్కువ

(4) స్థూల రాష్ట్ర దేశీయ ఉత్పత్తిలో 1/5 వ వంతు

92. The total principal + interest burden (within budget) of Telangana state in 2014–15 was around (as per Telangana State Finances – White Paper, Finance Department, Government of Telangana) :

(1) ₹ 13 thousand crores (2) ₹ 4 thousand crores

(3) ₹ 7 thousand crores (4) ₹ 10 thousand crores

2014–15 లో తెలంగాణ రాష్ట్ర మొత్తం అసలు + వడ్డీ భారం (బడ్జెట్ లోపల) దాదాపు (తెలంగాణ రాష్ట్ర విత్తాలు – శ్వేత పత్రం, విత్త విభాగం, తెలంగాణ ప్రభుత్వం ప్రకారం) :

(1) ₹ 13 వేల కోట్లు (2) ₹ 4 వేల కోట్లు

(3) ₹ 7 వేల కోట్లు (4) ₹ 10 వేల కోట్లు

93. Which of the following statements is correct with regard to the Aasara Pension Scheme of Telangana Government ?

(1) It was introduced in 2014 in Karimnagar district.

(2) With effect from July 2023, the amount was enhanced to ₹ 4,016 for disabled persons.

(3) The amount was enhanced in 2020–21 to ₹ 2,516 for beedi workers.

(4) Toddy tappers were paid @ ₹ 3,016 from 2020–21.

తెలంగాణ ప్రభుత్వ ఆసరా పెన్షన్ పథకానికి సంబంధించి క్రింది వాటిలో సరైన వ్యాఖ్య ఏది ?

(1) ఈ పథకాన్ని కరీంనగర్ జిల్లాలో 2014లో ప్రారంభించారు.

(2) జులై 2023 నుండి పెన్షన్ మొత్తాన్ని వికలాంగులకు ₹ 4,016 కు పెంచారు.

(3) 2020–21 లో పెన్షన్ మొత్తాన్ని బీడీ కార్మికులకు ₹ 2,516 కు పెంచారు.

(4) 2020–21 నుండి కల్లుగీత కార్మికులకు ₹ 3,016 చొప్పున చెల్లించారు.

94. Which of the following statements is/are true in relation to the composition of expenditure in Telangana for 2024–25 as per the vote on account budget of Telangana for 2024–25 ?

A. The estimated revenue expenditure is more than two lakh crore rupees.

B. The estimated capital expenditure is less than thirty thousand crore rupees.

Choose the correct answer :

(1) A only (2) B only

(3) Both A and B (4) Neither A nor B

2024–25 తెలంగాణ ఓట్ ఆన్ అకౌంట్ బడ్జెట్ ప్రకారం, 2024–25 కి సంబంధించి తెలంగాణలో ఖర్చుల కూర్పుకు సంబంధించి కింది వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి ఒప్పు ?

A. అంచనా వేయబడిన రెవెన్యూ వ్యయం రెండు లక్షల కోట్ల రూపాయల కంటే ఎక్కువ.

B. అంచనా వేయబడిన మూలధన వ్యయం ముప్పై వేల కోట్ల రూపాయల కంటే తక్కువ.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A మాత్రమే (2) B మాత్రమే

(3) A మరియు B రెండూ (4) A మరియు B రెండూ కావు

95. Which of the following statements is/are true in relation to Mahalakshmi scheme in Telangana ?

A. This scheme was launched by the Telangana Government in January 2024.

B. Women can travel in all state-run buses at free of cost.

Choose the correct answer :

(1) A only

(2) B only

(3) Both A and B

(4) Neither A nor B

తెలంగాణలో మహాలక్ష్మి పథకానికి సంబంధించి కింది వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి ఒప్పు ?

A. ఈ పథకాన్ని తెలంగాణ ప్రభుత్వం జనవరి 2024 లో ప్రారంభించింది.

B. అన్ని ప్రభుత్వ బస్సులలో మహిళలు ఉచితంగా ప్రయాణం చేయవచ్చు.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A మాత్రమే

(2) B మాత్రమే

(3) A మరియు B రెండూ

(4) A మరియు B రెండూ కావు

96. Which of the following statements are true in relation to public expenditure in Telangana (2018–21 average) as per Telangana Socio Economic Outlook – 2023 ?

A. Development expenditure was 88% of total expenditure.

B. Non-development expenditure was around 22% of total expenditure.

C. Per capita development expenditure was less than thirty thousand crore rupees.

D. The revenue expenditure was more than 80% of total expenditure.

Choose the correct answer :

(1) B, C and D only (2) A and B only

(3) C and D only (4) A, B, C and D

తెలంగాణ సామాజిక ఆర్థిక ముఖచిత్రం – 2023 ప్రకారం, తెలంగాణలో ప్రభుత్వ వ్యయానికి (2018–21 సగటు) సంబంధించి కింది వ్యాఖ్యలలో ఏవి ఒప్పు ?

A. మొత్తం వ్యయంలో అభివృద్ధి వ్యయం 88% గా ఉంది.

B. మొత్తం వ్యయంలో అభివృద్ధేతర వ్యయం దాదాపు 22% గా ఉంది.

C. తలసరి అభివృద్ధి వ్యయం ముప్పై వేల కోట్ల రూపాయల కంటే తక్కువగా ఉంది.

D. మొత్తం వ్యయంలో రెవెన్యూ వ్యయం 80% కంటే ఎక్కువగా ఉంది.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) B, C మరియు D మాత్రమే (2) A మరియు B మాత్రమే

(3) C మరియు D మాత్రమే (4) A, B, C మరియు D

97. Which of the following statements are ***not*** true in relation to tax to Gross State Domestic Product (GSDP) ratio (% and 2018–21 average) in Telangana, as per Telangana Socio Economic Outlook – 2023 ?

A. Sales tax revenue to GSDP ratio was more than 3%.

B. State excise revenue to GSDP ratio was less than 2%.

C. Motor vehicle tax revenue to GSDP ratio was more than 4%.

D. State goods and services tax (SGST) revenue to GSDP ratio was more than 6%.

Choose the answer :

(1) A, B and C only (2) B and D only

(3) A, C and D only (4) B, C and D only

తెలంగాణ సామాజిక ఆర్థిక ముఖచిత్రం – 2023 ప్రకారం, తెలంగాణలో పన్నుకు మరియు స్థూల రాష్ట్ర దేశీయోత్పత్తి (GSDP) నిష్పత్తి (% మరియు 2018–21 సగటు) కి సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏవి ఒప్పు ***కాదు*** ?

A. అమ్మకపు పన్ను రాబడికి స్థూల రాష్ట్ర దేశీయోత్పత్తికి మధ్య నిష్పత్తి 3% కంటె ఎక్కువ.

B. రాష్ట్ర ఎక్సైజ్ రాబడికి స్థూల రాష్ట్ర దేశీయోత్పత్తికి మధ్య నిష్పత్తి 2% కంటె తక్కువ.

C. మోటారు వాహనాల పన్ను రాబడికి స్థూల రాష్ట్ర దేశీయోత్పత్తికి మధ్య నిష్పత్తి 4% కంటె ఎక్కువ.

D. రాష్ట్ర వస్తు సేవల పన్ను రాబడికి స్థూల రాష్ట్ర దేశీయోత్పత్తికి మధ్య నిష్పత్తి 6% కంటె ఎక్కువ.

సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A, B మరియు C మాత్రమే (2) B మరియు D మాత్రమే

(3) A, C మరియు D మాత్రమే (4) B, C మరియు D మాత్రమే

98. Which of the following state taxes is ***not*** subsumed in goods and services tax (GST) ?

(1) State value added tax (2) Service tax

(3) Luxury tax (4) Taxes on advertisements

క్రింది రాష్ట్ర పన్నులలోదేనిని వస్తు సేవల పన్నులో (GST) కలిపివేయలేదు (not subsumed) ?

(1) రాష్ట్ర విలువ మదింపు పన్ను (2) సేవ పన్ను

(3) విలాస (luxury) పన్ను (4) ప్రకటనలపై పన్ను

99. Match the following sectors/departments with proposed expenditure to these sectors/departments in vote on account budget for the financial year 2024–25 of Telangana state (as per Telangana state vote on account budget for the financial year 2024–25) :

Name of the Sector / Department	*Proposed Expenditure (in ₹ crores)*
A. Information technology	I. 40,080
B. Industries	II. 19,746
C. Agriculture	III. 774
D. Panchayat raj and rural development	IV. 2,543

Choose the correct answer :

(1) A-III; B-IV; C-I; D-II (2) A-IV; B-I; C-II; D-III

(3) A-III; B-IV; C-II; D-I (4) A-I; B-II; C-III; D-IV

క్రింది రంగాలను/విభాగాలను తెలంగాణ రాష్ట్ర ఓట్ ఆన్ అకౌంట్ బడ్జెట్ 2024–25 ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఆ రంగాలకు/విభాగాలకు చేసిన ప్రతిపాదిత వ్యయంతో జతపరచుము (2024–25 ఆర్థిక సంవత్సరానికి సంబంధించిన తెలంగాణ రాష్ట్ర ఓట్ ఆన్ అకౌంట్ బడ్జెట్ ప్రకారం) :

రంగం/విభాగం పేరు	*ప్రతిపాదిత వ్యయం (కోట్లు రూపాయలలో)*
A. సమాచార సాంకేతికత	I. 40,080
B. పరిశ్రమలు	II. 19,746
C. వ్యవసాయం	III. 774
D. పంచాయత్ రాజ్ మరియు గ్రామీణాభివృద్ధి	IV. 2,543

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A-III; B-IV; C-I; D-II (2) A-IV; B-I; C-II; D-III

(3) A-III; B-IV; C-II; D-I (4) A-I; B-II; C-III; D-IV

100. Consider the following Assertion (A) and Reason (R) :

Assertion (A) : Giri Vikasam scheme in Telangana is aimed at providing irrigation facilities to the fallow and uncultivable agricultural lands of small and marginal scheduled tribe farmers.

Reason (R) : Giri Poshana scheme in Telangana is aimed at addressing the needs of scheduled tribe farmers for sustainable agricultural development.

Choose the correct answer :

(1) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A).

(2) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation of (A).

(3) (A) is true, but (R) is false.

(4) (A) is false, but (R) is true.

క్రింది ధృవీకరణ (A) మరియు కారణాన్ని (R) పరిగణించుము :

ధృవీకరణ (A) : తెలంగాణలో షెడ్యూల్డ్ తెగలకు చెందిన చిన్న మరియు ఉపాంత వ్యవసాయదారుల బీడు మరియు సాగుకు యోగ్యం కాని వ్యవసాయ భూములకు సాగునీటి సౌకర్యం కల్పించేందుకు ఉద్దేశించినదే గిరి వికాసం పథకం.

కారణం (R) : తెలంగాణలో షెడ్యూల్డ్ తెగలకు చెందిన వ్యవసాయ దారుల సుస్థిర వ్యవసాయ అభివృద్ధి అవసరాలను తీర్చటానికి ఉద్దేశించినదే గిరి పోషణ పథకం.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) (A) మరియు (R) రెండూ ఒప్పు మరియు (A) కు (R) సరియైన వివరణ.

(2) (A) మరియు (R) రెండూ ఒప్పు, కాని (A) కు (R) సరియైన వివరణ కాదు.

(3) (A) ఒప్పు, కాని (R) తప్పు.

(4) (A) తప్పు, కాని (R) ఒప్పు.

101. Which of the following statements is/are correct with regard to Human Development Index (HDI) of India ?

A. India's HDI value decreased in 2022 after an increase in 2021.

B. India was placed at 134 in HDI rank out of 193 countries in 2022 as per 2023/24 Human Development Report (HDR).

Choose the correct answer :

(1) Neither A nor B (2) Both A and B

(3) A only (4) B only

భారతదేశ మానవ అభివృద్ధి సూచిక (HDI) కు సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి సరైనది/సరైనవి ?

A. భారతదేశపు మానవ అభివృద్ధి సూచిక విలువ 2021 లో పెరిగిన తర్వాత 2022 లో తగ్గింది.

B. 2023/24 మానవ అభివృద్ధి రిపోర్టు (HDR) ప్రకారం, 2022 లో 193 దేశాలలో భారతదేశం HDI ర్యాంకులో 134 వ స్థానంలో ఉంది.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A మరియు B రెండూ కావు (2) A మరియు B రెండూ

(3) A మాత్రమే (4) B మాత్రమే

102. Which of the following statements is/are correct ?

A. India has the 'demographic advantage' to produce and supply educated and skilled manpower.

B. India has the largest scientific and technical manpower in the world in 2024.

Choose the correct answer :

(1) A only (2) B only (3) Both A and B (4) Neither A nor B

క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి సరైనది/వి ?

A. భారతదేశం విద్యావంతులను, నైపుణ్యం కలిగిన మానవ శక్తిని ఉత్పత్తి మరియు సప్లయ్ చేయడానికి 'జనాభా ప్రయోజనాన్ని' (demographic advantage) కలిగి ఉంది.

B. భారతదేశం 2024 లో ప్రపంచంలో అతిపెద్ద శాస్త్రీయ మరియు మానవ శక్తిని కలిగి ఉంది.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A మాత్రమే (2) B మాత్రమే (3) A మరియు B రెండూ (4) A మరియు B రెండూ కావు

103. Match the following phases of growth rates of India's population with their respective periods :

Phase of growth rate of India's population		*Period*
A. High growth with definite signs of slowing down	I.	1901 – 1921
B. Rapid high growth	II.	1921 – 1951
C. Stagnant population	III.	1951 – 1981
D. Steady growth	IV.	1981 – 2011

Choose the correct answer :

(1) A-III; B-IV; C-I; D-II (2) A-IV; B-III; C-I; D-II

(3) A-IV; B-I; C-III; D-II (4) A-IV; B-II; C-I; D-III

భారతదేశ జనాభా వృద్ధి రేటు యొక్క కింది దశలను వాటి సంబంధిత కాలాలతో జతపరచుము :

భారతదేశ జనాభా వృద్ధి రేటు దశ		*కాలం*
A. మందగించే ఖచ్చితమైన సంకేతాలతో అధిక వృద్ధి రేటు	I.	1901 – 1921
B. వేగవంతమైన వృద్ధి	II.	1921 – 1951
C. స్తబ్ధత జనాభా	III.	1951 – 1981
D. స్థిరమైన వృద్ధి	IV.	1981 – 2011

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A-III; B-IV; C-I; D-II (2) A-IV; B-III; C-I; D-II

(3) A-IV; B-I; C-III; D-II (4) A-IV; B-II; C-I; D-III

104. Which of the following are key dimensions of Human Development Index ?

A. Ability to lead a long and healthy life.

B. Ability to achieve a decent standard of living.

C. Ability to settle in high income areas such as urban centres.

D. Ability to acquire knowledge.

Choose the correct answer :

(1) A, B, C and D (2) A and B only

(3) A, B and D only (4) C and D only

కింది వాటిలో మానవాభివృద్ధి సూచిక యొక్క కీలకమైన కొలతలు (డైమెన్షన్లు) ఏవి ?

A. సుదీర్ఘమైన మరియు ఆరోగ్యకరమైన జీవితాన్ని గడపగల సామర్థ్యం.

B. మంచి జీవన ప్రమాణాన్ని సాధించగల సామర్థ్యం.

C. అధిక ఆదాయ ప్రాంతాలైన పట్టణ కేంద్రాలలో స్థిరపడు సామర్థ్యం.

D. జ్ఞాన సముపార్జన సామర్థ్యం.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A, B, C మరియు D (2) A మరియు B మాత్రమే

(3) A, B మరియు D మాత్రమే (4) C మరియు D మాత్రమే

105. Which of the following human development composite indices is ***not*** included in the Human Development Report (HDR) 2023/2024 of United Nations Development Programme (UNDP) ?

(1) Gender Development Index (GDI)

(2) Multidimensional Poverty Index (MPI)

(3) Happiness Index (HI)

(4) Planetary Pressures-adjusted Human Development Index (PHDI)

క్రింద పేర్కొనబడిన మానవాభివృద్ధి మిశ్రమ సూచికలలో ఏది ఐక్యరాజ్యసమితి అభివృద్ధి పథకం (UNDP) యొక్క మానవ అభివృద్ధి నివేదిక (HDR) 2023/2024 లో పొందుపరచబడ**లేదు** ?

(1) లింగ అభివృద్ధి సూచిక (Gender Development Index (GDI))

(2) బహుమితీయ పేదరిక సూచిక (Multidimensional Poverty Index (MPI))

(3) సంతోష సూచిక (Happiness Index (HI))

(4) గ్రహాల ఒత్తిళ్ళు-సర్దుబాటు చేసిన మానవ అభివృద్ధి సూచిక (Planetary Pressures-adjusted Human Development Index (PHDI))

106. Which of the following is/are correct with regard to economic growth and development ?

A. Economic growth and economic development are not considered as identical concepts any longer.

B. Economic development is the summation of economic growth and structural advancements.

Choose the correct answer :

(1) Both A and B (2) Neither A nor B

(3) B only (4) A only

ఆర్థిక వృద్ధి మరియు అభివృద్ధికి సంబంధించి కింది వాటిలో ఏది/ఏవి సరైనది/వి ?

A. ఆర్థిక వృద్ధి మరియు ఆర్థికాభివృద్ధి ఇకపై ఒకే రకమైన భావనలుగా పరిగణింపబడవు.

B. ఆర్థికాభివృద్ధి అనునది ఆర్థిక వృద్ధి మరియు నిర్మాణాత్మక పురోగతి యొక్క సంకలనం.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A మరియు B రెండూ (2) A మరియు B రెండూ కావు

(3) B మాత్రమే (4) A మాత్రమే

107. Who among the following economists is involved in the construction of 'Human Development Index' ?

(1) Mahboob-Ul-Haq (2) Abhijit Banerjee

(3) Jean Drèze (4) Joseph Stiglitz

క్రింది ఆర్థిక వేత్తలలో ఎవరు 'మానవ అభివృద్ధి సూచిక' రూపకల్పనలో పాలుపంచుకున్నారు ?

(1) మహబూబ్-ఉల్-హక్ (2) అభిజిత్ బెనర్జీ

(3) జీన్ డ్రీజ్ (4) జోసఫ్ స్టిగ్లిట్జ్

108. Which of the following social indicators for basic needs have been used by Hicks and Streeten for measuring economic development ?

A. Education B. Health C. Sanitation D. Electricity E. Water supply

Choose the correct answer :

(1) A, B, C, D and E (2) A, C and E only

(3) A, B, C and E only (4) B and D only

ప్రాథమిక అవసరాల కోసం, క్రింది సామాజిక సూచికలలో ఆర్థికాభివృద్ధిని కొలవడానికి క్రింది వాటిలో వేటిని హిక్స్ మరియు స్ట్రీటెన్ ఉపయోగించారు ?

A. విద్య B. ఆరోగ్యం C. పారిశుధ్యం D. విద్యుత్ E. నీటి సరఫరా

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A, B, C, D మరియు E (2) A, C మరియు E మాత్రమే

(3) A, B, C మరియు E మాత్రమే (4) B మరియు D మాత్రమే

109. Which of the following two states were ranked at the top in terms of per capita net state domestic product in 2021–22 at current prices (with base year 2011–12) ?

A. Sikkim B. Delhi C. Goa D. Gujarat E. Telangana

Choose the correct answer :

(1) A and C only (2) B and C only

(3) A and D only (4) D and E only

ఈ క్రింది ఏ రెండు రాష్ట్రాలు, 2021–22 లో ప్రస్తుత ధరలలో లెక్కించబడిన తలసరి నికర రాష్ట్ర దేశీయ ఉత్పత్తిలో (ఆధార సంవత్సరం 2011–12) అగ్రస్థానంలో ఉన్నవి ?

A. సిక్కిం B. ఢిల్లీ C. గోవా D. గుజరాత్ E. తెలంగాణ

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A మరియు C మాత్రమే (2) B మరియు C మాత్రమే

(3) A మరియు D మాత్రమే (4) D మరియు E మాత్రమే

110. Which of the following are the common characteristics of developing countries like India ?

A. Low real per capita income B. Scarcity of capital

C. Low incidence of poverty D. High levels of unemployment

E. More income inequalities

Choose the correct answer :

(1) A, B, D and E only (2) B, C and D only

(3) A, C and E only (4) A, B, C, D and E

కింది వాటిలో, భారతదేశం వంటి అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలలో ఉండే సాధారణ లక్షణాలు ఏవి ?

A. తక్కువ వాస్తవిక తలసరి ఆదాయం B. మూలధన కొరత

C. తక్కువ పేదరిక భారం (ఇన్సిడెన్స్) D. అధిక నిరుద్యోగితా స్థాయిలు

E. అధిక ఆదాయ అసమానతలు

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A, B, D మరియు E మాత్రమే (2) B, C మరియు D మాత్రమే

(3) A, C మరియు E మాత్రమే (4) A, B, C, D మరియు E

111. As per the New Labour Code, which of the following statements related to the Occupational Safety, Health and Working Conditions Code 2020 is/are correct ?

A. Under 'One Nation – One Ration Card', an inter-state migrant worker gets ration facility in the state he works and the remaining family members get ration facility in the state where they reside.

B. It is mandatory for the employers to provide annual health check-up of the workers.

Choose the correct answer :

(1) A only (2) B only

(3) Both A and B (4) Neither A nor B

కొత్త లేబర్ కోడ్ ప్రకారం, వృత్తిపరమైన భద్రత, ఆరోగ్య మరియు పని పరిస్థితులు కోడ్ 2020 కి సంబంధించిన కింది వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి సరైనది/వి ?

A. 'ఒక దేశం – ఒక రేషన్ కార్డు' క్రింద, అంతర్రాష్ట్ర వలస కార్మికుడు అతను పనిచేసే రాష్ట్రంలో రేషన్ సదుపాయం పొందుతాడు మరియు మిగిలిన కుటుంబ సభ్యులు వారు నివసించే రాష్ట్రంలో రేషన్ సదుపాయం పొందుతారు.

B. యజమానులు తప్పనిసరిగా తమ దగ్గర పని చేయుచున్న శ్రామికులకు ఆరోగ్య పరీక్ష (health check-up) చేయించాలి.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A మాత్రమే (2) B మాత్రమే

(3) A మరియు B రెండూ (4) A మరియు B రెండూ కావు

112. Which of the following statements are correct as per the Human Development Report 2023–24 for the year 2022 ?

A. India ranks 108th position in gender inequality index.

B. In terms of gender inequality index, India lags behind Bhutan, South Africa and China.

C. Female labour force participation rate in India remains lower than Nepal.

D. Reproductive health, empowerment and labour market are the three dimensions of gender inequality index.

Choose the correct answer :

(1) A, B and C only

(2) A, B and D only

(3) B, C and D only

(4) A, C and D only

మానవ అభివృద్ధి నివేదిక 2023–24 ప్రకారం, 2022 సంవత్సరానికి సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏవి సరైనవి ?

A. లింగ అసమానత సూచికలో భారతదేశం 108 వ స్థానంలో ఉంది.

B. లింగ అసమానత సూచికల ప్రకారం, భారతదేశం భూటాన్, దక్షిణ ఆఫ్రికా మరియు చైనా దేశాలకన్నా వెనుకబడి ఉంది.

C. భారతదేశం యొక్క స్త్రీ శ్రమ శక్తి భాగస్వామ్య రేటు నేపాల్ కన్నా దిగువన ఉంది.

D. పునరుత్పత్తి ఆరోగ్యం, సాధికారత మరియు శ్రామిక మార్కెట్ అన్నవి లింగ అసమానత సూచికలలో మూడు కోణాలు.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A, B మరియు C మాత్రమే

(2) A, B మరియు D మాత్రమే

(3) B, C మరియు D మాత్రమే

(4) A, C మరియు D మాత్రమే

113. Which of the following statements regarding the main objectives behind conducting Socio-Economic and Caste Census 2011 are correct ?

A. To enable ranking of households based on their socio-economic status.

B. To make available authentic information on caste-wise population enumeration.

C. To make available authentic information regarding socio-economic condition and educational status of various castes and sections of population.

D. To make available authentic information on domestic workers.

Choose the correct answer :

(1) A, B and D only (2) A, B and C only

(3) B, C and D only (4) A, C and D only

సామాజిక-ఆర్థిక మరియు కుల గణన 2011 నిర్వహించడం వెనుక ఉన్న ప్రధాన లక్ష్యాలకు సంబంధించి కింది వాటిలో ఏవి సరైనవి ?

A. సామాజిక-ఆర్థిక స్థితి ఆధారంగా కుటుంబాలను ర్యాంకింగ్ చేయడం.

B. కులాల-వారీ జనాభా గణనను ప్రామాణికమైన సమాచారంగా అందుబాటులో ఉంచడం.

C. వివిధ కులాలు మరియు జనాభా విభాగాల సామాజిక-ఆర్థిక, విద్య స్థితిగతులను ప్రామాణిక సమాచారంగా అందుబాటులో ఉంచటం.

D. గృహ కార్మికుల ప్రామాణిక సమాచారం అందుబాటులో ఉంచటం.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A, B మరియు D మాత్రమే (2) A, B మరియు C మాత్రమే

(3) B, C మరియు D మాత్రమే (4) A, C మరియు D మాత్రమే

114. Which of the following statements is/are correct about Millennium Development Goals (MDGs) ?

A. MDGs have 8 development goals.

B. MDGs consist of 40 indicators.

Choose the correct answer :

(1) A only (2) B only (3) Both A and B (4) Neither A nor B

ఈ క్రింది వ్యాఖ్యలలో, మిలీనియం అభివృద్ధి లక్ష్యాలకు (MDGs) సంబంధించి సరియైనవి ఏది/ఏవి ?

A. MDG లు 8 అభివృద్ధి లక్ష్యాలను కలిగి ఉన్నాయి.

B. MDG లు 40 సూచికలను కలిగి ఉన్నాయి.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A మాత్రమే (2) B మాత్రమే (3) A మరియు B రెండూ (4) A మరియు B రెండూ కావు

115. Arrange the following educational schemes of Indian Government in chronological order :

A. PM e-VIDYA B. Skill India Mission

C. Unnat Bharat Abhiyan D. NIPUN Bharat Mission

Choose the correct answer :

(1) A, B, D, C (2) C, D, A, B (3) A, C, B, D (4) C, B, A, D

క్రింది భారత ప్రభుత్వపు విద్యా పథకాలను కాల క్రమానుసారం అమర్చుము :

A. పిఎం ఇ-విద్య B. నైపుణ్య భారత మిషన్

C. ఉన్నత్ భారత్ అభియాన్ D. నిపున్ (NIPUN) భారత్ మిషన్

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A, B, D, C (2) C, D, A, B (3) A, C, B, D (4) C, B, A, D

116. In 2022–23 Union Budget, the proposed allocation for Housing for All under PM Awas Yojana was around :

(1) ₹ 52 thousand crores for 60 lakh houses

(2) ₹ 48 thousand crores for 80 lakh houses

(3) ₹ 36 thousand crores for 70 lakh houses

(4) ₹ 28 thousand crores for 30 lakh houses

2022–23 కేంద్ర బడ్జెట్‌లో, ప్రధాన మంత్రి ఆవాస్ యోజన పథకం క్రింద అందరికీ ఇళ్ళు (Housing for All) అందించేందుకు ప్రతిపాదిత కేటాయింపు సుమారుగా :

(1) 52 వేల కోట్ల రూపాయలు 60 లక్షల ఇళ్ళ కొరకు

(2) 48 వేల కోట్ల రూపాయలు 80 లక్షల ఇళ్ళ కొరకు

(3) 36 వేల కోట్ల రూపాయలు 70 లక్షల ఇళ్ళ కొరకు

(4) 28 వేల కోట్ల రూపాయలు 30 లక్షల ఇళ్ళ కొరకు

117. Under the 'Nai Roshni Scheme', which of the following are covered in the training module ?

A. Swachh Bharat
B. Life skills
C. Financial literacy
D. Old age pension
E. Health and hygiene

Chose the correct answer :

(1) A, B, C and E only
(2) B, C and D only
(3) A, B and E only
(4) A, B, C, D and E

'నయి రోషిణి పథకం' శిక్షణ మాడ్యూల్‌లో, కింది వాటిలో ఏవి చేర్చబడినాయి ?

A. స్వచ్ఛ భారత్
B. జీవన నైపుణ్యాలు
C. విత్త అక్షరాస్యత
D. వృద్ధాప్య పింఛను
E. ఆరోగ్యం మరియు పరిశుభ్రత

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A, B, C మరియు E మాత్రమే
(2) B, C మరియు D మాత్రమే
(3) A, B మరియు E మాత్రమే
(4) A, B, C, D మరియు E

118. Which of the following statements about the United Nations Development Programme's (UNDP's) Gender Social Norms Index (GSNI's) 2023 is/are correct ?

A. It quantifies biases against women and transgender persons.
B. It captures people's attitudes on women's roles along four key dimensions : political, educational, economic and physical integrity.

Choose the correct answer :

(1) A only
(2) B only
(3) Both A and B
(4) Neither A nor B

ఐక్యరాజ్య సమితి అభివృద్ధి పథకం (UNDP) యొక్క లింగ సామాజిక నిబంధనల సూచిక (GSNI) 2023 గురించి, క్రింది వ్యాఖ్యలలో సరైనది ఏది/ఏవి ?

A. ఇది స్త్రీలు మరియు నపుంసకుల (ట్రాన్స్‌జెండర్ల) పై పక్షపాతాలను లెక్కిస్తుంది.
B. ఇది రాజకీయ, విద్య, ఆర్థిక మరియు భౌతిక సమగ్రత అనే నాలుగు కీలక కోణాల్లో మహిళల పాత్రలపై ప్రజల మనోభావలను సంగ్రహిస్తుంది.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A మాత్రమే
(2) B మాత్రమే
(3) A మరియు B రెండూ
(4) A మరియు B రెండూ కావు

119. As per National Family Health Survey-5 (2019–21), arrange the following states in descending order, in terms of neo-natal mortality rates :

A. Bihar
B. Jharkhand
C. Madhya Pradesh
D. Telangana
E. Uttar Pradesh

Choose the correct answer :

(1) A, E, C, D, B (2) E, A, C, B, D (3) E, A, B, D, C (4) A, C, E, B, D

జాతీయ కుటుంబ ఆరోగ్య సర్వే-5 (2019–21) ప్రకారం నవజాత శిశు మరణాల రేట్ల దృష్ట్యా, ఈ క్రింది రాష్ట్రాలను అవరోహణా క్రమంలో అమర్చుము :

A. బీహార్
B. ఝార్ఖండ్
C. మధ్య ప్రదేశ్
D. తెలంగాణ
E. ఉత్తర ప్రదేశ్

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A, E, C, D, B (2) E, A, C, B, D (3) E, A, B, D, C (4) A, C, E, B, D

120. Which of the following concepts of unemployment are developed by the National Sample Survey Office (NSSO) in India ?

A. Usual status unemployment
B. Current monthly status unemployment
C. Current weekly status unemployment
D. Current daily status unemployment

Choose the correct answer :

(1) A, B, C and D
(2) A, B and C only
(3) B, C and D only
(4) A, C and D only

భారతదేశంలోని నేషనల్ శాంపిల్ సర్వే ఆఫీస్ (NSSO) ద్వారా, కింది నిరుద్యోగ భావనలలో ఏవి అభివృద్ధి చేయబడ్డాయి ?

A. సాధారణ స్థాయి నిరుద్యోగిత
B. ప్రస్తుత నెలవారీ స్థాయి నిరుద్యోగిత
C. ప్రస్తుత వార స్థాయి నిరుద్యోగిత
D. ప్రస్తుత రోజు వారీ స్థాయి నిరుద్యోగిత

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A, B, C మరియు D
(2) A, B మరియు C మాత్రమే
(3) B, C మరియు D మాత్రమే
(4) A, C మరియు D మాత్రమే

121. Which of the following statements are correct with regard to the Scheme for Providing Self-Employment to Educated Unemployed Youth (SEEUY) ?

A. The scheme was originally introduced in Maharashtra as Employment Guarantee Scheme (EGS).
B. It was introduced by the Government of India in 1986.
C. Its aim was to encourage the educated unemployed youth to undertake self-employment ventures in industry, service and business.
D. The educated youth should be in the age group of 18 – 35 years.

Choose the correct answer :

(1) A and D only
(2) C and D only
(3) A, B and C only
(4) B, C and D only

చదువుకున్న నిరుద్యోగ యువతకు స్వయం ఉపాధి కల్పించే పథకం (SEEUY) కు సంబంధించి కింది వ్యాఖ్యలలో సరైనవి ఏవి ?

A. మొదట దీనిని మహారాష్ట్రలో ఉద్యోగ హామీ పథకం (EGS) గా ప్రవేశ పెట్టారు.
B. 1986 లో దీనిని భారత ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టింది.
C. విద్యావంతులైన నిరుద్యోగ యువతను పరిశ్రమ, సేవ మరియు వ్యాపారంలో స్వయం ఉపాధి వెంచర్లను చేపట్టేలా ప్రోత్సహించడం దీని ఉద్దేశం.
D. విద్యావంతులైన యువత 18 నుండి 35 ఏళ్ల మధ్య ఉండాలి.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A మరియు D మాత్రమే
(2) C మరియు D మాత్రమే
(3) A, B మరియు C మాత్రమే
(4) B, C మరియు D మాత్రమే

122. Poverty can be classified into the following :

A. Absolute poverty
B. Primary poverty
C. Relative poverty
D. Secondary poverty

Choose the correct answer :

(1) A, B, C and D
(2) A and C only
(3) B and D only
(4) A only

పేదరికాన్ని కింది విధంగా వర్గీకరించవచ్చు :

A. నిరపేక్ష పేదరికం
B. ప్రాథమిక పేదరికం
C. సాపేక్ష పేదరికం
D. ద్వితీయ (సెకండరీ) పేదరికం

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A, B, C మరియు D
(2) A మరియు C మాత్రమే
(3) B మరియు D మాత్రమే
(4) A మాత్రమే

123. Arrange the following schemes of Indian Government in chronological order on the basis of their launching :

A. Beti Bachao, Beti Padhao (BBBP)
B. National Rural Livelihood Mission (NRLM)
C. PM Street Vendor's Atma Nirbhar Nidhi (PM SVANidhi)
D. Swachh Bharat Mission-Urban (SBM-U)

Choose the correct answer :

(1) B, D, A, C (2) D, A, B, C (3) B, A, C, D (4) C, D, A, B

భారత ప్రభుత్వపు కింది పథకాలను వాటి ప్రారంభం ఆధారంగా కాలక్రమానుసారంగా అమర్చుము :

A. ఆడపిల్లలను రక్షించు, ఆడపిల్లలను చదివించు (BBBP)
B. జాతీయ గ్రామీణ జీవనోపాధి మిషన్ (NRLM)
C. పిఎం వీధి వ్యాపారుల ఆత్మ నిర్భర్ నిధి(PM SVANidhi)
D. స్వచ్ఛ భారత్ మిషన్-పట్టణ (SBM-U)

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) B, D, A, C (2) D, A, B, C (3) B, A, C, D (4) C, D, A, B

124. Match the following Indian Government initiatives with their aims/objectives :

Programme	*Objectives*
A. Mission Indradhanush	I. Assured minimum pension for senior citizens
B. eSanjeevani	II. Conservation of water for the future
C. Pradhan Mantri Vaya Vandana Yojana	III. Universal immunization programme
D. Mission Amrit Sarovar	IV. Providing sustainable drinking water
	V. To enable patient-to-doctor teleconsultation

Choose the correct answer :

(1) A-V, B-I, C-IV, D-II
(2) A-III, B-IV, C-I, D-V
(3) A-IV, B-V, C-II, D-III
(4) A-III, B-V, C-I, D-II

క్రింది భారత ప్రభుత్వ కార్యక్రమాలను వాటి లక్ష్యాలు/ ఉద్ధేశాలతో జతపరచుము :

పథకం	*లక్ష్యాలు*
A. మిషన్ ఇంద్రధనుష్	I. వృద్ధులకు కనిష్ఠ భరోసాతో కూడిన ఫించను సదుపాయం
B. ఇసంజీవని	II. భవిష్యత్తు కోసం నీటి సంరక్షణ
C. ప్రధాన మంత్రి వయ వందన యోజన	III. సార్వత్రిక రోగ నిరోధక కార్యక్రమం
D. మిషన్ అమృత్ సరోవర్	IV. సుస్థిరమైన త్రాగు నీటిని అందించటం
	V. రోగికి-వైద్యునికి మధ్య టెలికన్సల్టేషన్ ని అందించడానికి

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A-V, B-I, C-IV, D-II
(2) A-III, B-IV, C-I, D-V
(3) A-IV, B-V, C-II, D-III
(4) A-III, B-V, C-I, D-II

125. As per NITI Aayog's report on 'multidimensional poverty in India since 2005–2006', which of the following states showed fastest decline in the number of multidimensional poor ?

A. Uttar Pradesh

B. Rajasthan

C. Odisha

D. Madhya Pradesh

E. Bihar

Choose the correct answer :

(1) A, B, C and E only (2) A, D and E only

(3) A, B, D and E only (4) B, C and D only

నీతి ఆయోగ్ యొక్క 'భారతదేశ బహుమితీయ పేదరికం నివేదిక 2005–2006' ప్రకారం, కింది రాష్ట్రాలలో ఏవి వేగవంతమైన బహుమితీయ పేదల తగ్గుదలను కనపరచాయి ?

A. ఉత్తర ప్రదేశ్

B. రాజస్థాన్

C. ఒడిషా

D. మధ్య ప్రదేశ్

E. బీహార్

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A, B, C మరియు E మాత్రమే (2) A, D మరియు E మాత్రమే

(3) A, B, D మరియు E మాత్రమే (4) B, C మరియు D మాత్రమే

126. Which of the following are recognized as engines under PM Gati Shakti for economic growth and sustainable development ?

A. Logistics infrastructure

B. Housing

C. Airports

D. Railways

E. Waterways

Choose the correct answer :

(1) A, B and E only (2) B, C and D only

(3) A, C, D and E only (4) A, B, C, D and E

ఆర్థిక వృద్ధి మరియు సుస్థిరమైన అభివృద్ధి కోసం పిఎం గతి శక్తి కింద, కింది వాటిలో ఏవి ఇంజిన్‌లుగా గుర్తించబడినాయి ?

A. లాజిస్టిక్స్ మౌలిక సదుపాయాలు (logistics infrastructure)

B. గృహకల్పన (housing)

C. విమానాశ్రయాలు

D. రైల్వేలు

E. నీటి మార్గాలు (waterways)

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A, B మరియు E మాత్రమే (2) B, C మరియు D మాత్రమే

(3) A, C, D మరియు E మాత్రమే (4) A, B, C, D మరియు E

127. Which of the following statements regarding Prime Minister Awas Yojana (PMAY)-Urban scheme are correct ?

A. It is intended to provide housing for all in urban areas by 2025.

B. Affordable Rental Housing Complexes (ARHCs) is a sub-scheme under this scheme.

C. The scheme has made a mandatory provision for the female head of the family to be the owner or co-owner.

Choose the correct answer :

(1) A and B only (2) B and C only

(3) A and C only (4) A, B and C

ప్రధాన మంత్రి ఆవాస్-యోజన-పట్టణ (PMAY-Urban) పథకానికి సంబంధించి కింది వ్యాఖ్యలలో ఏవి సరైనవి ?

A. 2025 నాటికి పట్టణ ప్రాంతాలలోని అందరికీ గృహాలను అందించడానికి ఇది ఉద్దేశించబడింది.

B. ఈ పథకంలో సరసమైన అద్దె గృహ సముదాయాలు (ARHCs) అనేది ఒక ఉప-పథకం.

C. ఈ పథకం కింద, కుటుంబంలోని మహిళా అధిపతి (హెడ్) గృహ యజమానిగా లేదా సహ–యజమానిగా ఉండాలనే నిబంధనను తప్పనిసరి చేసింది.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A మరియు B మాత్రమే (2) B మరియు C మాత్రమే

(3) A మరియు C మాత్రమే (4) A, B మరియు C

128. Which of the following statements on Garib Kalyan Rojgar Abhiyaan (GKRA) are correct ?

A. It was launched in 2021.

B. It aims to provide 125 days of employment.

C. It focuses on Gulf migrant workers only.

D. It was launched in Bihar, Jharkhand, Madhya Pradesh, Odisha, Rajasthan and Uttar Pradesh states in the country.

Choose the correct answer :

(1) A, B and C only

(2) B, C and D only

(3) B and C only

(4) B and D only

గరీబ్ కళ్యాణ్ రోజ్‌గార్ అభియాన్ (GKRA) కు సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏవి సరైనవి ?

A. ఇది 2021 లో ప్రారంభించబడింది.

B. 125 రోజుల ఉపాధిని కల్పించడం దీని ఉద్దేశం.

C. ఇది గల్ఫ్ వలస కార్మికుల పై మాత్రమే దృష్టి పెడుతుంది.

D. దీనిని దేశంలోని బీహార్, ఝార్ఖండ్, మధ్య ప్రదేశ్, ఒడిషా, రాజస్థాన్ మరియు ఉత్తర ప్రదేశ్ రాష్ట్రాలలో ప్రారంభించారు.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A, B మరియు C మాత్రమే

(2) B, C మరియు D మాత్రమే

(3) B మరియు C మాత్రమే

(4) B మరియు D మాత్రమే

129. Which of the following statements with regard to Multidimensional Poverty Index (MPI) is/are correct ?

A. Human Development Report 2010 introduced this concept.

B. Education, health, communication and standard of living are its dimensions.

Choose the correct answer :

(1) Neither A nor B (2) Both A and B

(3) A only (4) B only

బహుమితీయ పేదరిక సూచిక (MPI) కు సంబంధించి కింది వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి సరైనది/వి ?

A. మానవ అభివృద్ధి నివేదిక (HDR) 2010 ఈ భావనను ప్రవేశపెట్టింది.

B. విద్య, ఆరోగ్యం, కమ్యూనికేషన్ మరియు జీవన ప్రమాణ స్థాయి, దాని కోణాలు.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A మరియు B రెండూ కావు (2) A మరియు B రెండూ

(3) A మాత్రమే (4) B మాత్రమే

130. Under Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Act (MNREGA), which index is used for the revision of wage rates ?

(1) Consumer Price Index for Rural Labour (CPI-RL)

(2) Consumer Price Index for Agricultural Labour (CPI-AL)

(3) Wholesale Price Index for Agricultural Labour (WPI-AL)

(4) Wholesale Price Index for Industrial Labour (WPI-IL)

మహాత్మ గాంధీ జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ చట్టం (MNREGA) క్రింద ఏ సూచిక వేతన సవరణ రేట్ల కొరకు ఉపయోగించబడుతుంది ?

(1) గ్రామీణ శ్రామికుల కొరకు వినియోగదారుల ధరల సూచీ (CPI-RL)

(2) వ్యవసాయ శ్రామికుల కొరకు వినియోగదారుల ధరల సూచీ (CPI-AL)

(3) వ్యవసాయ శ్రామికుల కొరకు టోకు ధరల సూచీ (WPI-AL)

(4) పారిశ్రామిక శ్రామికుల కొరకు టోకు ధరల సూచీ (WPI-IL)

131. Which of the following are the salient features of the Special Economic Zones (SEZ) scheme of the Government of India ?

A. No licence is required for exports.

B. Manufacturing activities are allowed.

C. Licence is not necessary for imports.

D. SEZ units cannot give subcontracting.

E. Service sector activities are allowed.

Choose the correct answer :

(1) A, B, C, D and E (2) A, C and D only

(3) B, C and E only (4) A, B, D and E only

క్రింది వాటిలో భారత ప్రభుత్వం యొక్క ప్రత్యేక ఆర్థిక మండలాల (SEZ) పథకపు ముఖ్య లక్షణాలు ఏవి ?

A. ఎగుమతుల కొరకు ఎటువంటి లైసెన్స్ అవసరం లేదు.

B. తయారీ (manufacturing) కార్యక్రమాలు అనుమతించబడతాయి.

C. దిగుమతులకు లైసెన్స్ అవసరం లేదు.

D. ప్రత్యేక ఆర్థిక మండలాలలోని యూనిట్లు ఉప కాంట్రాక్ట్ లు ఇవ్వరాదు.

E. సేవా రంగ కార్యక్రమాలు అనుమతించబడతాయి.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A, B, C, D మరియు E (2) A, C మరియు D మాత్రమే

(3) B, C మరియు E మాత్రమే (4) A, B, D మరియు E మాత్రమే

132. According to the 2011 Census, the top three Indian metropolitan cities in terms of urban population are :

(1) Mumbai, Bengaluru, Kolkata (2) Mumbai, Kolkata, Chennai
(3) Mumbai, Delhi, Kolkata (4) Kolkata, Chennai, Bengaluru

2011 జనాభా లెక్కల ప్రకారం, మహా నగరాల జనాభా పరంగా మొదటి మూడు భారతీయ నగరాలు :

(1) ముంబై, బెంగళూరు, కోల్‌కత్త (2) ముంబై, కోల్‌కత్త, చెన్నై
(3) ముంబై, ఢిల్లీ, కోల్‌కత్త (4) కోల్‌కత్త, చెన్నై, బెంగళూరు

133. Who formulated the National Rehabilitation and Resettlement Policy, 2007 ?

(1) Land Reforms Division of Department of Land Resources under the Ministry of Rural Development
(2) Land Resettlement Division of Department of Land Resources under the Ministry of Rural Development
(3) Rehabilitation Division of Department of Land Resources under the Ministry of Rural Development
(4) Land Reforms Division of Department of Land and Water Resources under the Ministry of Rural Development

జాతీయ పునరావాసం మరియు పునరావాస విధానం, 2007 ను ఎవరు రూపొందించారు / సూత్రీకరించారు ?

(1) గ్రామీణాభివృద్ధి మంత్రిత్వ శాఖ యొక్క భూ వనరుల భూ సంస్కరణల విభాగము
(2) గ్రామీణాభివృద్ధి మంత్రిత్వ శాఖ యొక్క భూ వనరుల భూ పునరావాస విభాగము
(3) గ్రామీణాభివృద్ధి మంత్రిత్వ శాఖ యొక్క భూ వనరుల పునరావాస విభాగము
(4) గ్రామీణాభివృద్ధి మంత్రిత్వ శాఖ యొక్క భూ మరియు నీటి వనరుల భూ సంస్కరణల విభాగము

134. Based on the urbanization rate (%), as per Census 2011 data, arrange the following states in descending order :

A. Karnataka B. Kerala C. Maharashtra
D. Tamil Nadu E. Punjab

Choose the correct answer :

(1) C, D, A, E, B (2) A, C, D, B, E (3) C, B, D, A, E (4) D, B, C, A, E

2011 జనాభా లెక్కల ప్రకారం పట్టణీకరణ రేటు (%) ఆధారంగా, క్రింది రాష్ట్రాలను అవరోహణా క్రమంలో అమర్చండి :

A. కర్నాటక B. కేరళ C. మహారాష్ట్ర
D. తమిళనాడు E. పంజాబ్

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) C, D, A, E, B (2) A, C, D, B, E (3) C, B, D, A, E (4) D, B, C, A, E

135. According to Migration in India Report 2020–2021, which of the following statements is/are correct ?

A. The All India migration rate was 28·9% for July 2020 – June 2021 with a 26·5% migration rate in rural areas and 34·9% in urban areas.
B. In rural India, when compared to women, men recorded a higher rate of migration.

Choose the correct answer :

(1) A only (2) B only
(3) Both A and B (4) Neither A nor B

భారతదేశంలో మానవ వలసల నివేదిక 2020–2021 ప్రకారం, క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి ఒప్పు ?

A. మానవ వలసల రేటు, జులై 2020 – జూన్ 2021 నాటికి మొత్తం భారతదేశంలో 28·9% గాను, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో 26·5% గాను మరియు పట్టణ ప్రాంతాలలో 34·9% గాను ఉంది.
B. గ్రామీణ భారతదేశ వలసల రేటును స్త్రీలతో పోల్చినపుడు, పురుషులు అధిక రేటును నమోదు చేశారు.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A మాత్రమే (2) B మాత్రమే
(3) A మరియు B రెండూ (4) A మరియు B రెండూ కావు

136. From 'World Inequality Report 2022' for India, which of the following statements is/are correct ?

A. The report presents that inequality of income in India has been increasing in the last few decades.

B. The report suggests that inequality of wealth in India has been decreasing in the last few decades.

Choose the correct answer :

(1) A only (2) B only (3) Both A and B (4) Neither A nor B

'ప్రపంచ అసమానతల నివేదిక 2022' లో భారతదేశం గురించిన ఈ కింది వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి ఒప్పు ?

A. ఈ నివేదిక ప్రకారం భారతదేశంలో ఆదాయ అసమానతలు గత కొన్ని దశాబ్దాలుగా పెరుగుతూ ఉన్నాయి.

B. ఈ నివేదిక ప్రకారం భారతదేశంలో సంపదల అసమానతలు గత కొన్ని దశాబ్దాలుగా తగ్గుతున్నాయి.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A మాత్రమే (2) B మాత్రమే (3) A మరియు B రెండూ (4) A మరియు B రెండూ కావు

137. Which of the following statements is/are true as per Article 300A of Constitution of India ?

A. The government can impose ceiling on land holdings.

B. Right to property is only a legal right.

Choose the correct answer :

(1) A only (2) B only (3) Both A and B (4) Neither A nor B

భారత రాజ్యాంగంలోని అధికరణం 300A ప్రకారం, క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏది /ఏవి ఒప్పు ?

A. భూకమతాలపైన ప్రభుత్వం గరిష్ఠ పరిమితిని విధించవచ్చు.

B. ఆస్తి హక్కు ప్రస్తుతం కేవలం చట్టబద్ధ హక్కు మాత్రమే.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A మాత్రమే (2) B మాత్రమే (3) A మరియు B రెండూ (4) A మరియు B రెండూ కావు

138. Right to Fair Compensation and Transparency in Land Acquisition, Rehabilitation and Resettlement Act was passed in the year :

(1) 2003 (2) 2008 (3) 2013 (4) 2018

భూసేకరణ, పునరావాసం, న్యాయమైన పరిహారం మరియు పారదర్శకత హక్కు చట్టం ఏ సంవత్సరంలో జారి చేయబడింది ?

(1) 2003 (2) 2008 (3) 2013 (4) 2018

139. Which of the following statements about the Forest Rights Act (FRA), 2006 is/are correct ?

A. The Act encompasses rights of self-cultivation and habitation.

B. The Act reduced the importance of Gram Sabha.

Choose the correct answer :

(1) A only (2) B only

(3) Both A and B (4) Neither A nor B

అటవీ హక్కుల చట్టం (FRA), 2006 ప్రకారం ఈ క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి ఒప్పు ?

A. ఈ చట్టంలో స్వీయసాగు మరియు నివాస హక్కులు పొందుపరచబడ్డాయి.

B. ఈ చట్టం గ్రామ సభ యొక్క ప్రాధాన్యతను తగ్గించింది.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A మాత్రమే (2) B మాత్రమే

(3) A మరియు B రెండూ (4) A మరియు B రెండూ కావు

140. Which of the following are the reasons or factors influencing rural to urban migration in India in general ?

A. Climatic and meteorological disasters like floods and droughts often compelled the people to leave the villages.

B. Youth have shown a tendency to look for jobs in the cities.

C. Educated and technically skilled persons prefer to leave for cities for better opportunities.

D. Higher wages in urban areas attract people to migrate.

Choose the correct answer :

(1) A, C and D only
(2) B and D only
(3) A, B, C and D
(4) A, B and C only

క్రింది వాటిలో భారతదేశంలో, సాధారణంగా, గ్రామీణ ప్రాంతాల నుండి పట్టణ ప్రాంతాలకు వలసలకు గల కారణాలు లేదా వలసలను ప్రభావితం చేసే అంశాలు ఏవి ?

A. వాతావరణ మరియు వాతావరణ సంబంధ విపత్తులు అనగా వరదలు, కరవుల మూలంగా ప్రజలు గ్రామాలను వదలి వెళతారు.

B. పట్టణాలలో ఉపాధి కొరకు యువత గ్రామాల నుండి పట్టణాలకు వలస వెళతారు.

C. పట్టణాలలో మెరుగైన అవకాశాల కొరకు విద్యావంతులు మరియు నైపుణ్యం కలిగిన వారు గ్రామాల నుండి పట్టణాలకు వెళతారు.

D. పట్టణాలలోని ఎక్కువ వేతనాలకు ఆకర్షితులై గ్రామాల నుండి ప్రజలు పట్టణాలకు వలస వెళతారు.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A, C మరియు D మాత్రమే
(2) B మరియు D మాత్రమే
(3) A, B, C మరియు D
(4) A, B మరియు C మాత్రమే

141. 'Har Medh Par Ped' scheme was launched in the year :

(1) 2012–13
(2) 2014–15
(3) 2016–17
(4) 2018–19

'హర్ మేద్ పర్ పేడ్' పథకాన్ని ప్రారంభించిన సంవత్సరం :

(1) 2012–13
(2) 2014–15
(3) 2016–17
(4) 2018–19

142. Which one of the following Acts related to environment was enacted in 1995 ?

(1) The Municipal Solid Waste Management Act
(2) The Noise Pollution Regulation Act
(3) The National Environmental Tribunal Act
(4) The Batteries Management Act

పర్యావరణానికి సంబధించిన క్రింది ఏ చట్టాన్ని 1995 లో చేశారు ?

(1) మున్సిపల్ ఘన వ్యర్థాల నిర్వహణ చట్టం
(2) శబ్ద కాలుష్య క్రమబద్ధీకరణ చట్టం
(3) జాతీయ పర్యావరణ ట్రిబ్యునల్ చట్టం
(4) బ్యాటరీల నిర్వహణ చట్టం

143. In which year was the National Green Tribunal Act enacted ?

(1) 2008 (2) 2009 (3) 2010 (4) 2018

జాతీయ హరిత ట్రిబ్యునల్ చట్టం ఏ సంవత్సరంలో చట్టమైంది ?

(1) 2008 (2) 2009 (3) 2010 (4) 2018

144. Match the following Sustainable Development Goal numbers with their objectives :

Sustainable Development Goal Number	*Objective*
A. 1	I. End poverty everywhere
B. 5	II. Ensuring affordable and clean energy to all
C. 7	III. Reduce inequality within and among countries
D. 10	IV. Gender equality and empowerment of women
	V. End hunger and malnutrition

Choose the correct answer :

(1) A-I; B-V; C-II; D-III (2) A-II; B-I; C-III; D-V

(3) A-I; B-IV; C-II; D-III (4) A-II; B-III; C-I; D-IV

క్రింది సుస్థిరాభివృద్ధి లక్ష్య సంఖ్యలను వాటి లక్ష్యాలతో జతపరచుము :

సుస్థిరాభివృద్ధి లక్ష్యం సంఖ్య	*లక్ష్యం*
A. 1	I. ప్రతి చోట పేదరిక నిర్మూలన
B. 5	II. సరసమైన (affordable) మరియు స్వచ్ఛమైన ఇంధనం అందరికీ అంబాటులో ఉంచటం
C. 7	III. దేశం లోపల మరియు దేశాల మధ్య అసమానతలను తగ్గించటం
D. 10	IV. లింగ సమానత మరియు మహిళా సాధికారత
	V. ఆకలి మరియు పౌష్టికాహార లోపాన్ని (malnutrition) తొలగించటం

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A-I; B-V; C-II; D-III (2) A-II; B-I; C-III; D-V

(3) A-I; B-IV; C-II; D-III (4) A-II; B-III; C-I; D-IV

145. Which of the following statements related to Chipko movement is/are true ?

A. Chipko movement is aimed at protecting trees and forests.

B. This movement originated in the Himalayan region of India in 1973.

Choose the correct answer :

(1) A only

(2) B only

(3) Both A and B

(4) Neither A nor B

చిప్‌కో ఉద్యమానికి సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి ఒప్పు ?

A. చెట్లను మరియు అడవులను రక్షించటం ఈ ఉద్యమం యొక్క ఉద్దేశం.

B. భారతదేశంలోని హిమాలయ ప్రాంతంలో 1973 లో ఈ ఉద్యమం ఆరంభమైంది.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A మాత్రమే

(2) B మాత్రమే

(3) A మరియు B రెండూ

(4) A మరియు B రెండూ కావు

146. Which of the following statements is/are true ?

A. National Mission for a Green India was launched in the year 2012.

B. National Bamboo Mission was launched in 2012.

Choose the correct answer :

(1) B only (2) A only (3) Both A and B (4) Neither A nor B

క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి ఒప్పు ?

A. 'నేషనల్ మిషన్ ఫర్ ఎ గ్రీన్ ఇండియాను' 2012 వ సంవత్సరంలో ప్రారంభించారు.

B. నేషనల్ బాంబూ (bamboo) మిషన్‌ను 2012 లో ప్రారంభించారు.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) B మాత్రమే (2) A మాత్రమే (3) A మరియు B రెండూ (4) A మరియు B రెండూ కావు

147. Which of the following statements are true in relation to The Water (Prevention and Control of Pollution) Amendment Act, 2024 ?

A. This Act of Parliament received the assent of the President of India in February 2024.

B. This Act was enacted by the Parliament in the 76th year of the Republic of India.

C. This Act applies, in the first instance, to Delhi and Telangana states only.

D. Any person who fails to pay the penalty imposed under the provisions of this Act within ninety days of such imposition shall be punishable.

Choose the correct answer :

(1) A, C and D only (2) B and D only

(3) A, B and C only (4) A and D only

నీటి (కాలుష్య నివారణ మరియు నియంత్రణ) సవరణ చట్టం, 2024 కు సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏవి ఒప్పు ?

A. పార్లమెంటు చేసిన ఈ చట్టం ఫిబ్రవరి 2024 లో భారత రాష్ట్రపతి ఆమోదం పొందింది.

B. భారతదేశ 76వ గణతంత్ర సంవత్సరంలో పార్లమెంటు ఈ చట్టాన్ని చేయటం జరిగింది.

C. ఈ చట్టాన్ని మొట్ట మొదటిగా ఢిల్లీ మరియు తెలంగాణ రాష్ట్రాలకు మాత్రమే వర్తింపచేయటం జరిగింది.

D. ఈ చట్టంలోని నియమ నిబంధనల ప్రకారం, ఎవరిపైన అయితే జరిమానా విధించటం జరుగుతుందో వారు జరిమానా విధించిన తొంబై రోజుల లోపల, దానిని చెల్లించకపోతే శిక్షార్హులవుతారు.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A, C మరియు D మాత్రమే (2) B మరియు D మాత్రమే

(3) A, B మరియు C మాత్రమే (4) A మరియు D మాత్రమే

148. As per Forest Survey of India, which of the following are classes of forest cover ?

A. Very dense forest B. Open forest

C. Moderately dense forest D. Mangrove

Choose the correct answer :

(1) B and C only (2) A, B, C and D

(3) A, C and D only (4) B and D only

ఫారెస్ట్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియా ప్రకారం, క్రింది వాటిలో ఏవి అటవీ విస్తీర్ణం (forest cover) లోని తరగతులు ?

A. చాలా దట్టమైన అడవి B. బహిరంగ అడవి

C. మధ్యస్థంగా దట్టమైన అడవి D. మడ అడవి

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) B మరియు C మాత్రమే (2) A, B, C మరియు D

(3) A, C మరియు D మాత్రమే (4) B మరియు D మాత్రమే

149. Arrange the following Acts in chronological order :

A. The Compensatory Afforestation Fund Act

B. The Wild Life (Protection) Act

C. The Biological Diversity Act

D. The Environment (Protection) Act

Choose the correct answer :

(1) B, C, D, A (2) B, D, C, A

(3) D, B, C, A (4) A, C, B, D

క్రింది చట్టాలను కాలక్రమానుసారం అమర్చండి :

A. పరిహార అటవీ పెంపకం నిధి చట్టం

B. వన్య ప్రాణుల (సంరక్షణ) చట్టం

C. జీవ వైవిధ్య చట్టం

D. పర్యావరణ (పరిరక్షణ) చట్టం

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) B, C, D, A (2) B, D, C, A

(3) D, B, C, A (4) A, C, B, D

150. Match the following conferences with the year in which the conferences were held :

Name of the Conference		*Year*
A. United Nations Conference on the Human Environment, Stockholm	I.	1992
B. Earth Summit, Rio-de-Janeiro	II.	1972
C. World Summit on Sustainable Development, Johannesburg	III.	2015
D. United Nations Summit on Sustainable Development	IV.	2002

Choose the correct answer :

(1) A-II; B-I; C-IV; D-III

(2) A-II; B-I; C-III; D-IV

(3) A-III; B-II; C-I; D-IV

(4) A-I; B-II; C-III; D-IV

ఈ క్రింది సమావేశాలను అవి జరిగిన సంవత్సరంతో జత పరచుము :

సమావేశం పేరు		*సంవత్సరం*
A. మానవ పర్యావరణంపై ఐక్యరాజ్య సమితి సమావేశం, స్టాక్‌హామ్	I.	1992
B. ఎర్త్ సమ్మిట్, రియో-డి-జనీరో	II.	1972
C. సుస్థిర అభివృద్ధిపై ప్రపంచ శిఖరాగ్ర సమావేశం, జోహన్నెస్‌బర్గ్	III.	2015
D. సుస్థిర అభివృద్ధి పై ఐక్యరాజ్య సమితి శిఖరాగ్ర సమావేశం	IV.	2002

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A-II; B-I; C-IV; D-III

(2) A-II; B-I; C-III; D-IV

(3) A-III; B-II; C-I; D-IV

(4) A-I; B-II; C-III; D-IV

SPACE FOR ROUGH WORK

SPACE FOR ROUGH WORK

R

Group - II Paper-III

ECONOMY AND DEVELOPMENT

Final Key for Master Set @ 09-02-2025

Q.No:	Key
1	3
2	2
3	3
4	3
5	3
6	1
7	4
8	4
9	4
10	3
11	3
12	4
13	2
14	1
15	2
16	2
17	3
18	4
19	2
20	2
21	2
22	3
23	3
24	1
25	4

Q.No:	Key
26	2
27	4
28	4
29	1
30	1
31	2
32	3
33	3 or 4
34	3
35	1
36	2
37	1
38	3
39	1
40	2
41	2
42	4
43	4
44	4
45	3
46	3
47	4
48	4
49	2
50	3

Q.No:	Key
51	3
52	2
53	3
54	1
55	3
56	1
57	1
58	4
59	2
60	2
61	3
62	2
63	1
64	2
65	2
66	4
67	2
68	3
69	2
70	2
71	3
72	1
73	2
74	1
75	4

R

Group - II Paper-III

ECONOMY AND DEVELOPMENT

Final Key for Master Set @ 09-02-2025

Q.No:	Key
76	2
77	3
78	2
79	4
80	4
81	2
82	4
83	3
84	3
85	2
86	3
87	2
88	4
89	3
90	2
91	2
92	3
93	2
94	3
95	4
96	1
97	3
98	2
99	3
100	3

Q.No:	Key
101	4
102	1
103	2
104	3
105	3
106	1
107	1
108	3
109	1
110	1
111	3
112	2
113	2
114	1
115	4
116	2
117	1
118	2
119	2
120	4
121	2
122	1
123	1
124	4
125	3

Q.No:	Key
126	3
127	2
128	4
129	3
130	2
131	3
132	3
133	1
134	4
135	1
136	1
137	2
138	3
139	1
140	3
141	3
142	3
143	3
144	3
145	3
146	4
147	4
148	2
149	2
150	1